

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXXXII

Kaina 20 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, SPALIS — OCTOBER 13, 1978

Nr. 240

"LKB Kronika" Nr. 33

Katalikai Sovietų Sąjungoje

Moldavija

Tikintųjų katalikų persekiojimas Moldavijoje vis nesibaigia, ypač Raškove. Čia sugriovus maldos namus — bažnytelę, žmonės renkasi kas vakarą melstis į mažą butelį, buvusios bažnytelės kieme. Čia dažnai lankosi vietinė valdžia ir vaiko besimeldžiančius, ypač vaikus ir jaunimą.

Kaimo tarybos pirmininkas Zan Matvejevič Bogoras nekartą kvietė Valentyną Oleinik pasisakyti, kam ji namuose leidžia žmonėms melstis, bet jos vis nebūdavo namuose. Pagaliau pasitaikė proga. Š. m. kovo 21 d. V. Oleinik, grįžtančią iš Rybnicos, gatvėje prieš kaimo tarybos raštinę sulaukė pirmininkas Bogoras ir išklijojo necenzūriškais žodžiais, reikalaujamas uždaryti, jo žodžiais tariant, "bardak bogomolija". Oleinik jam atsakė, kad ji paduosianti teismam už įžeidinėjimą ir užgauliojimą. Valdžios atstovas gatvėje koliaja moterį vien dėl to, kad ji tikinti. Oleinik užgauliojimą girdėjo Prane Sąjovs.

Pirmininkas Bogoras iškvietė Petrą Pogriebnoį ir Aleksandrą Prošanovį ir grąsino nubausias pinigine bauda, jei toliau eis melstis.

Raškovas liko be Kalėdinės ir Velykinės išpažinties, — kunigui net nuvažiuoti griežtai uždrausta.

Religijų reikalų tarybos įgaliojimo pavaduotoja uždraudė V. Oleinik net pasirodyti Kišiniove, o žmones prigąsdino, jei jie klausys V. Oleinik ir kartu važinėjasi su ja pas įgaliojintį Kišiniove, tai jų laukia tremtis į Si-

birą.

Šių metų Velykų švenčių metu Kišiniove kopytėlėje pamaldose dalyvavo gausenės katalikų skaičius negu praėjusiais metais. Buvo nemaža vaikų ir jaunimo. To negalėjo nepastebėti valdžios atstovai, kurie su nepaprasta kantrybe ne tik sekmadieniais, bet ir paprastomis dienomis "uoliai" lankosi pamaldose.

Tuo po Velykų Kišiniove m. Lenino raj. vyk. komiteto sekretorė Trofimova iškvietė kun. Vladislavą Zavalniuk ir reikalavo, kad neleistų vaikams prisitarti prie altoriaus ir per pamokslus neraginti jaunimo bei vaikų melstis ir lankyti bažnyčią. Taip pat uždraudė raginti tėvus, kad jie auklėtų savo vaikus katalikiškoje dvasioje.

Dabar beveik kasdieną Trofimova ateina į pamaldas ir stebi, kas patarnauja prie altoriaus, juos tardo, klausinėdama iš kur jie ir kodėl eina. Net senyvo amžiaus žmonėms neleidžia ramiai patarnauti kunigui. Kad jaunesni kaip 18 metų vaikinai nepasirodytų prie altoriaus, tikrinami jų pasai.

RRT įgaliojintinis Vikonskis skundėsi, kad Moldavijoje yra 150 pravoslavų cerkvių ir apie du šimtai popių ir su jais ateistai neturi tiek daug vargo ir rūpesčių, kiek su ta viena katalikų kopytėlė ir su vieninteliu visoje Moldavijoje kunigu V. Zavalniuk. Ateistai negali sutikti su tuo, kad Moldavijoje aušta tikėjimo pavasaris, kad Dievo ieško ir prie Jo glaudžiasi ne tik seneliai, kuriuos jau kviečia amžinybė, bet ir vaikučiai bei jaunimas. (Bus daugiau)

Istorinė trijų valstybinių nuotrauka, Egipto prezidentas Sadatas, JAV prezidentas Carteris ir Izraelio premjeras Beginas, susitarę ieškoti Viduriniųjų Rytų taikos

VAKAR PRASIDĖJO EGIPTO - IZRAELIO TAIKOS DERYBOS

Washingtonas. — Vakari prezidentas Carteris oficialiai atidarė Egipto — Izraelio taikos derybų antrąją dalį. Pirmoji buvo Camp Davide ir tęsėsi 13 dienų. Ten pasiekti susitarimai padėjo pagrindą dabartinėms deryboms. Jose bus aptariamos smulkmenos: sienos linija Sinajuje, demilitarizuotos zonos dydis, pagaliau bus su tarta, kur ta taikos sutartį pasirašyti. Šis klausimas irgi nelengvas. Ir vakar prasidėjusios derybos, Izraelio siūlymu, turėjo vykti Nežuvio mieste Beercheboje. Egiptas siūlė miestą prie Suez kaimo — Ismailiją. Kompromise — buvo sutarta derėtis Washingtone.

Šios derybos gali užtrukti ilgą laiką, nors abi pusės sutiko, kad jas baigti reikėtų iki lapkričio 19 d., kada bus metinės nuotolinės prezidento Sadato kelionės į Jeruzalę. Reikės susitarti ir dėl vietos, kur bus pasirašyta istorinė Egipto — Izraelio taikos sutartis. Izraelis jau kalba, kad tinkamiausia vieta būtų Jeruzalė, o Sadatas pasisakė už Sinajaus kalną arba Egipto sostinę Kairą. Galimas daiktas, kad ir vėl teks pasirinkti kurį Amerikos miestą, gal ir Washingtoną.

Egipto delegacijai vadovauja naujai Sadato paskirtas gynybos ministras gen. Kamal Hassan Ali,

Ieško Ševčenkai naujo adreso

Washingtonas. — CIA agentūra atidengė, kad jai teks surasti sovietų pabėgėliui, diplomatiui Arkady Ševčenko naują pavarę ir adresą. Jis buvo slapta apgyvendintas kažkur Washingtono ir pasivadinęs suomiškai skambančia pavarde, tačiau NBC televizijoje pasirodė jo mergina Judy Chavez, kuri atidengė jo gyvenamą vietą. Ji papasakojo, kad Ševčenko sumokėjęs jai 35,000 dol. už jos "patarnavimus ir privilegijas".

CIA direktorius ir prezidentas Carteris paneigė, kad CIA davė Ševčenkai pinigų užmokėti merginai. Prezidentas, spaudos klausinėjamas, pripažino, kad CIA galėjo Ševčenkai sumokėti kompensaciją už jo žinias, tačiau sumos nebuvo tokios, kaip mergina pasakoja. Judy Chavez pasigyrė, kad Ševčenko buvęs aukštas sovietų diplomatas Jungtinėse Tautose, mokėdaves jai po 500 dol. už naktį, o vėliau — po 5,000 per mėnesį.

CIA direktorius ir prezidentas Carteris paneigė, kad CIA davė Ševčenkai pinigų užmokėti merginai. Prezidentas, spaudos klausinėjamas, pripažino, kad CIA galėjo Ševčenkai sumokėti kompensaciją už jo žinias, tačiau sumos nebuvo tokios, kaip mergina pasakoja. Judy Chavez pasigyrė, kad Ševčenko buvęs aukštas sovietų diplomatas Jungtinėse Tautose, mokėdaves jai po 500 dol. už naktį, o vėliau — po 5,000 per mėnesį.

o Izraelio — užsienio reikalų ministras Dayanas ir gynybos ministras Weizmanas. Buvo ginčų ir kada šias derybas pradėti: Egiptas siūlė spalio 11 d., tačiau Izraelis šventė Yom Kippur šventę ir neužmiršo, kad kaip tik per tas šventes Egiptas pradėjo 1973 metų karą žygius. Tada Baltieji Rūmai pasiūlė vakar dienos datą.

Nežiūrint kietųjų arabų valstybių opozicijos, Egipto prezidentas jaučia egiptiečių pritarimą taikai su Izraeliu. Prezidentas jaučiasi saugus savo pozicijoje, todėl jis, grįžęs iš Camp Davide pasitarimų, padarė didelius pakeitimus Egipto vyriausybėje. Iš 32 ministrų jis net 19 pašalino ir pakeitė kitais. Sadatas paskelbė "naują bendruomenę, kuri pasieks ekonominę pažangą ir pašalins masių kančias". Buvo pakeisti ir kariuomenės vadai, tuo pabrėžiant, kad Egipto kariuomenė yra prezidento pusėje.

Washingtono prasidėjusios derybos nebus lengos. Teks pašalinti ilgų metų nepasitikėjimą tarp abiejų tautų. Ieškant kompromisų, o ne tiesioginių nuolaidų, nemažai prisidės Amerikos delegacija. Derybų pradžioje jai vadovaus valstybės sekretorius Cyrus Vance, o vėliau tarpininko vaidmenį perims skraidantis ambasadorius Alfred Atherton.

Deryboms bandys trukdyti taikos priešinai: Sirija, Libija, Alžiras ir palestiniečiai. Sunkumų sukels ir Libano padėtis. Tačiau ir blogiausi atvejai, Egipto-Izraelio taikos sutartis turi būti pasirašyta per tris mėnesius.

Irane neramu

Teheranas. — Irane neramumai ir demonstracijos plečiasi. Kariuomenė ir policija šaudė į neramius Teherano studentus, kurių trys žuvo ir 85 pateko į ligonines. Riaušės vyksta keliuose miestuose ir jose aktyviausi universitetų studentai ir jaunimas. Laikraščiai paskelbė streiką, protestuodami prieš valdžios bandymą sugrąžinti cenzūrą.

Nicaraguos prezidentas Somoza paskelbė spaudos cenzūros atšaukimą. Jis pabrėžė, kad karinė padėtis toliau pasilieka ir naktimis miestų gatvėse draudžiama pasirodyti.

Pirmąjį Billy Graham, garsumas amerikiečio evangelisto, pamokslą Varšuvos baptistų bažnyčioje išklaušė 2,000 lenkų. Lenkijos oficialioji spauda neužsiminė apie Graham atvykimą.

Riaušės Gvatemaloj

Gvatemala. — Neramumai, streikai ir riaušės sukaustė Gvatemalos miestą. Neramumai prasidėjo, kai valdžia paskelbė pakeičianti autobusų bilietų kainas iš 5 centų iki 10 c. Kainos pakeltos, nes to reikalavo autobusų varuotojai, tačiau darbininkai tuo išėjo į gatves demonstruoti. Policija suėmė šimtus triukšmadorių, kurie bandė užimti kai kurias valdžios įstaigas. Streikai ir riaušės pareikalavo sužeistų ir labai pakenkė Gvatemalos ekonominiam gyvenimui.

Panamoj naujas prezidentas

Panama City. — Populiarus Panamos valdytojas Omar Torrijos pasitraukė iš prezidento pareigų ir perleido jas jaunam advokatui, kuris dalyvavo derybose su JAV delegatais dėl Panamos kanalo perdavimo. Trečiadienį naujasis prezidentas Aristides R. Rojo davė priesaiką, tuo užbaigdamas diktatūrinį Torrijos 10 metų valdymo laikotarpį. Torrijos iš valdžios visiškai nepasitraukė, jis lieka kariuomenės vadu, labai populiariu Panamos piliečių tarpe.

Prezidentas Rojo savo kalboje pabrėžė savo nepriklausomumą nuo Torrijos ir žadėjo panamiečiams laisvą spaudą.

Raudonųjų italų nauja auka

Neapolis. — Italijoje raudonieji teroristai nušovė dar vieną auką, prof. Alfredo Paoletti, žinomą kriminologą. Tai jau antra auka per paskutines kelias dienas. Šiais metais Raudonoji Brigada nušovė jau 18 civilių. Paskutinė auka kooperavusi su valdžios aparatu ir prisidėjusi prie sugautų Raudonosios Brigados narių nuteisimo.

Pasitraukė belgų premjer

Bruselis. — Belgijos premjeras Leo Tindemans pasitraukė iš pareigų, nepritardamas reformoms, kurios suteiktų Belgijos atskiroms mažumoms didesnes teises. Belgijoje jau seniai vyksta ginčai tarp šiaurinių rajonų, kurie naudoja flamų kalbą ir pietiečių, kurie kalbasi prancūziškai. Tie flamų ir valonų nesutarimai sukėlė praeityje nemažai krizių. Pačioje sostinėje naudojamos abi kalbos, tačiau vyrauja prancūzų.

Filipinuose tropinė audra "Nina" padarė daug žalos Luzono saloje.

Buvęs JAV ambasadorius Japonijoje Robert Imberson išrinktas New Yorke veikiančios Japonų draugijos direktorių tarybos pirmininku. Anksčiau juo buvo John Rockefeller.

Irane grupė moterų apraudo savo vyrus, žuvusius demonstracijose prieš šacho režimą

Meksika ir Kinija ateities naftos galybės

Jeddah. — Saudi Arabijoje keturias dienas viešėjo Nigerijos kariuomenės štabo viršininkas Mousa Yardoa, kuris tarėsi su princu Fahdu ir kitais vyriausybės nariais. Svarbiausias klausimas, kaip repatrijuoti apie 5,000 Nigerijos musulmonų, kurie atvykę, kaip piligrimai, į šventuosius Mekos ir Medinos miestus, nutarė pasilikti ir dirbti Saudi Arabijoje.

Nigerijos atstovas svarstė ir naftos klausimus. Jis pareikalavo, kad Saudi Arabija ir kitos OPEC valstybės, kurios eksportuoja naftą, tuoju pakeltų jos kainas. Nigerija irgi tapo naftą eksportuojančia šalimi. Besitęsianti infliacija ir dolerio vertės nustumimas labai pakenkė Nigerijos iždui, pasakė Yardoa.

Pasaulio naftos klausimas šiuo metu yra diskutuojamas atskirų vyriausybių, parlamentų ir spaudos. Naftos klausimu kalbančios lengva padalinti į dvi dalis: optimistus ir pesimistus. Pastarieji baidina, kad pasaulyje naftos greit pritruks, jei nebus sumažintas jos naudojimas ir bereikalingas deginimas. Pesimistų tarpe yra ir JAV energijos sekretorius James Schlesingeris. Jis pareiškė praėjusią savaitę, kad norint išlaikyti dabartinį naftos sunaudojimą, reikia kas penkeri metai surasti naują Saudi Arabiją, o to, žinoma, nebus.

Optimistai nurodo į Meksikos prezidento Jose Lopez Portillo pareiškimą, kur jis pasigyrė, kad Meksika lengvai galėtų naftos kiekiu pralenkti Saudi Arabiją. Nauji gamtinių dujų kiekiai buvo surasti vakarinėje Kanadoje, kuri ilginiui galės tas dujas eksportuoti į Ameriką. Kinija rūpiučiu mėn. nustebino biznio pasaulį, pasikviesdama penkių JAV naftos bendrovių atstovus pasitarti, kaip išvystyti naujus Kinijos naftos šaltinius. Kai kurie geologai mano, kad Kinija gali turėti daugiau 70 bil. naftos statinių šaltinių, sukoncentruotus 46 vietovėse. Per ateinančius trejus metus komunistinė Kinija naftos produkciją padvigubins ir galės naftą parduoti Japonijai ir kitoms Tolimųjų Rytų šalims.

Meksikos naftos atsargos gali siekti 200 milijonų statinių. Jau už kelių metų Meksika kasdien pagamins apie 5,25 mil. statinių naftos. Dabartinė Saudi Arabijos produkcija siekia 7,5 mil. statinių per dieną.

Optimistai aiškina, kad nauja technologija padės ištraukti naftą ir iš tų šaltinių, kurie buvo palikti kaip tušti. O tokių Amerikoje yra nemažai. Jau 1900 ir 1902 metais naftos buvo ieško-

ma Oregone ir Washingtono valstijoje. Buvo išgręžta virš 600 šulinų, tačiau nerasta pakankamo kiekio naftos. Dabar vėl pradėti nauji gręžimai. Mobil Oil nutarė bandyti naują gręžinį, kuris sieks 14,000 pėdų. Anksčiau tokias gėlmes buvo neįmanoma pasiekti, o dabar turimi įrankiai leidžia tikėtis geresnių rezultatų.

Neabejojama, kad naftos ir jos gaminių kainos pakils. Tačiau tai leis naftos bendrovėms išleisti daugiau lėšų naujų šaltinių ieškojimui ir naujos technikos patobulinimui. Rand Corp. studija tuo reikalu pranašauja, kad naftos pasauliui dar užteks 90-čiai metų.

TRUMPAI IŠ VISUR

Rodezijos laikinosios valdžios atstovai pasirodė Nacionalinio Spaudos klubo susirinkime. Juodasis ministras kun. Sithole pareiškė, kad Rodezijoje kova vyksta ne tarp juodųjų ir baltųjų, bet tarp "nuosaikiųjų juodųjų daugumos" ir "juodųjų teroristų mažumos". Jis kaltino JAV ambasadorių Jungtinėse Tautose Andrew Young dėl Rodezijos izoliavimo.

Kanadoje rugsėjo mėn. vartotojų prekių kainos ne pakilo, bet nukrito pirmą kartą per 7 metus. Bedarbių skaičius liko tas pats, nors buvo pranašauta pakilimas.

Prokurorai baigė kaltinimus dviem rusų šnipams, kurie, dirbdami Jungt. Tautose, bandė nupirkti slapty žinių iš karo laivyno tarnautojų.

Saudi Arabija ir kitos nuosaikių arabų valstybės bijo, kad prasidėjusios Izraelio — Egipto taikos derybos išstums Siriją ir kitas "kietąsias" arabų šalis į sovietų glebį.

Buvęs Libano prezidentas, dešiniųjų vadas Camille Chamoun apkalbino Siriją pasirodžiusiu naujam civiliniam karui. Jie siūlė Libano krizę perduoti Jungtinėms Tautoms.

Vak. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt atvyko keturių dienų vizito į Japoniją. Bus svarstomi ekonominiai ryšiai ir tarptautiniai klausimai.

Apie 500 amerikiečių, kovojusių Vietname, pradėjo akciją prieš veteranų administraciją, reikalaujanti specialiu nedarbingumo pensijų, nes jų sveikatai pakenkęs skystis, kuriuo aviacija naikino Vietname džunglių augmeniją.

Amerikos pašto tarnautojų dvi svarbiausios unijos priėmė naujus algų pasūlymus ir streiko pavojus sumažėjo.

Maryland atstovas kongrese Goodloe Byron 49 m., sportuodamas bėgo parke ir staiga sukritė. Jis nuvežtas ligoninėn mirė nuo širdies smūgio. Idomu, kad jis buvo patyręs bėgiką, šėšiskart bėgęs maratono lenktynėse.

KALENDORIUS

Spalio 13 d.: Edwardas, Kaledonija, Mintas, Vilnė.
Spalio 14 d.: Kalistas, Fortuna, Mindaugas, Lakštonė.
Saulė teka 6:59 v., leidžiasi 4:15 v. v.

ORAS

Saulėta, temperatūra 60 l.

Red. Vytautas Grybauskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-1729, darbe 269-7557

KREPŠINIS

IŠ LIETUVOS KREPŠINIO

Krepšinis Lietuvoje buvo pradėtas žaisti 1922. 4. 23 d. Kaune. Šiais PLD metais sueina 56 metai, kai tas labai mažai žinomas sportas žengė pirmuosius žingsnius mūsų tėvynėje. Pirmą sykį oficialiai Lietuvoje žaidė krepšinį LF LS — Lietuvos fizinio lavinimo sąjunga ir Kauno rinktinė. Rungtynes laimėjo rinktinė. Pirmieji Lietuvos krepšininkai buvo: S. Garbačiauskas, L. Juozapaitis, K. Bulota, V. Dineika, S. Darius, vėliau su Girėnu žuvis skridamas į Lietuvą su "Lituanica" lėktuvu, ir kiti.

Niekas tada net nesvajėjo, kad tos rungtynės duos pradžia, kuri išgarsins Lietuvos varda sporto pasaulyje ir išaugins žymių mūsų sportininkų.

Krepšinio sporto pradininku buvo kanadietis dr. James A. Naismith. Jis buvo YMCA instruktoriumi JAV. Krepšinio žaidimas greitai paplito po visą pasaulį. Amerikoje studijavę kitų tautų studentai, grįžę į namus skatino susidomėjimą juo. Pirmieji į Europą šį žaidimą atgabeno JAV kariuomenės daliniai.

Į tarptautinę plotmę krepšinis kelią skynėsi labai lėtai. Tarptautinė krepšinio federacija įsteigė tik 1932 m. Pirmasis Europos čempionatas įvyko tik 1935 m., o pasaulio 1950 m.

Į nepriklausomos Lietuvos sportą, ypačiai krepšinį, didelį įnašą davė JAV lietuviai sportininkai: Steponas Darius — Darsius — Juocėčius, lakūnas, kilęs iš Žemaitijos, Eduardas Kriaučiūnas, B. Budreika, Pranas Lubinas, J. Knasas, dr. K. Savickas, Mykolas Ruzgys.

Be aukščiau čia išvardintų buvo visa eilė ir kitų žymių sportininkų iš JAV kaip K. Savickas, P. Talzūnas, J. Zukas ir kiti. Krepšinio sportas tapo Lietuvoje nepaprastai populiarius, galima sakyti pasidarė tautinis sportas. Kol iki to priėjo, buvo daug nusivylimų, vargo ir apatių.

Pusfinalyje, žaidžiant kryžminę sistemą, Lietuva susitiko su savo "pusbroliais" lenkais. Jų nevertinami Lietuvos sportininkai laimėjo 32 : 25. Nustebė ne tik komandos krepšininkai, bet ir visa Lenkija.

Nuo 1937 m. krepšinio sportas Lietuvoje buvo pasididžiavimo laikotarpis. 1937 m. įvyko Klaipėdos pirmenybės. Moterys žaidė po metų. Klaipėdoje iškilio ir vėlesnieji Lietuvos rinktinės žaidėjai: A. Cenfeldas, V. Ralkevičius, žaidė Vytauto Didžiojo gimnazijos penketuke.

Pergalė Rygoje sukėlė nepaprastą krepšinio norą rungtyniauti. Po Europos pergalės krepšinio aikštėse kilo naujos žvaigždės: V. Leščinskas, M. Šliupas, broliai A. ir V. Andriuliai, broliai A. ir V. Norkai, S. Mackevičius, A. Cenfeldas, V. Puzinauskas, V. Kulakauskas ir kiti jauni Lietuvos sportininkai.

Po pergalės Rygoje Lietuvos sportininkai: krepšininkai, tenisininkai ir lengvatletininkai lankėsi JAV lietuvių kolonijose. Čia Europos čempionai pralaimėjo savo buvusiems mokytojams.

1938 m. Kaune vyko pasaulio lietuvių tautinė olimpiada, dėmesio centre, žinoma, buvo krepšinis. Vyrų grupėje žaidė 24 komandos, jų tarpe dvi iš JAV, dvi iš Latvijos, viena iš okupuoto Vilniaus krašto. Iš Amerikos žaidėjų pasižymėjo M. Ruzgys. Jų komanda laimėjo 27 : 21. Joje žaidė: Avelis, Jankaitis, Pečiukaitis, Pečiulis, Petraitis, Ruzgys ir Tenzis. Tai buvo Lietuvos krepšinio pasididžiavimo metai.

Krepšinis Lietuvoje tampa "epidemija". Tais, 1938 m. įvyksta pirmosios Žemaitijos su Panevėžiu pirmenybės. Nugalėtojais lieka Telsių vyrai ir moterys. Vyksta kariuomenės krepšinio turnyras, universiteto čempionatas, gimnazijų ir mokyklų, neapsileidžia ir ūkininkų jaunimas. Galima sakyti, visa Lietuva tampa krepšinio "komanda".

Lietuvos rinktinės rezultatai rodo, kad Lietuvos jaunimas buvo sveikas ir pajėgus fiziškai garinti Lietuvos vardą. Štai rinktinės rezultatai: Lietuva — Estija 33 : 14, Lietuva — Lenkija 47 : 18, Lietuva — Prancūzija 79 : 15, Lietuva — Vengrija 112 : 9, nu galėta buvo Suomija, Italija ir kitos valstybės. Lietuva laimėjo iš viso taškų 402 prieš 125. Lietuvos komandai taškus pelnė: P. Lubinas 76, M. Ruzgys 73, V. Budriūnas 60, Z. Puzinauskas 23, A. Andriulis 29, J. Jurgėla 19, kiti po mažiau. Lubinas, tapo savotišku sinonimu, jis nemesdavo kamuolio į krepšį, bet jį "dėdavo". Jis buvo dviejų metrų ūgio. Pradėjęs žaisti būdamas 13-os metų. 1931 m. 9 kartus buvo rinktas į "All-American" krepšininkų rinktinę. Lietuvos krepšininkai savo žinias ir gabumus perteikia ir kitų valstybių sportininkams. Ruzgys po karo treniravo ispanus ir prancūzus.

Lietuvos sporto pakilimą rodė 1940 m. Kauno pirmenybės: jose buvo užregistruotos 126 komandos — 87 vyrų ir 39 moterų. Lietuvos pirmenybių aukščiausioje grupėje žaidė 10 vyrų ir 6 moterų komandos. Įvyko Žemaitijos, Šiaulių čempionatai. Pirmos pirmenybės įvyko ir Lietuvai sugražintame Vilniuje. Ne tik krepšininkai, bet ir kitos sporto šakos Lietuvoje gyvai reiškėsi.

Stepas Varanka

LIETUVOS PERGALES

Lietuvos krepšinio rinktinė nuo 1925 metų iki paskutinio turnyro Vilniuje iš viso yra sužaidusi 240 rungtynių. Iš jų 147 buvo laimėtos. 92 pralaimėtos ir vienerios, ir būtent prieš Kubą, baigtos lygiomis.

Daugiausia rungtynių žaista prieš Latviją — net 36, iš kurių 18 laimėta ir 18 pralaimėta. Blogiausiai sužaista prieš Sov. Sąjungos rinktinę: 11 pralaimėta, tik vienerios laimėtos.

Tad yra kuo didžiulius.

FUTBOLAS

LITUANICA — JETS 3:2

Lituanicos komandai praėjusį sekmadienį gana sunkiai sekėsi iškovoti pergalę prieš jamaikiečių (juodųjų) komandą Jets. Jų komanda nė vienoje pozicijoje neatrodė silpnės, o puolimas nepalyginamai darniau operavo. Vartininkas, gal silpniausia vieta, bet ir tas sulaukė Sinkaus vykdytą baudinį. Bet kas tokio nesulaikytų? Lituanicos komandos žaidėjų didesnė išvertė nulėmė pergalę — nuo antrojo puslaidžio vidurio daugiau vyravo aikštėje. Rungtynes rezultatu 3:2 baigė.

Pabaltiečių krepšinio varžybose Augsburgėje su estais 1947 m.

gė atakuodami, ne gindamiesi. Puolimas, kaip sako strategai, yra geriausias apsigynimas. Tokiu būdu išlaikė ir rezultatą savo naudai.

Įvarčius įkrito E. Sinkus 2 ir G. Haoughs. Žiūrovų apie 400. Oras rungtynėms idealus.

Rezervas prieš Jets rezervą laimėjo 2:0. Įvarčius iš 11 metrų baudos įkrito, tėvo stilium, vienas iš penkių Jenigų, Stepas Jenigas. Gaila, kad rezervas geresnė komanda suorganizavo tik prieš pat sezono pabaigą.

J.J.

PASKUTINĖS RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, spalio 15 d., Lituanicos vyrų komanda vyks į Buffalo Grove žaisti paskutines šio sezono pirmenybių rungtynes prieš lenkų Eagles. Eagles ligi šiol dar nėra pralaimėjusi. Jų įvarčių santykis 30:12. Lituanica pralaimėjo vienerias rungtynes. Įvarčių santykis 38:17. Abi komandos žaidžia, palyginamai, neblogos klasės futbolo žaidimą, prilygstantį šio meto vietos major diviziono lygiui. Šios rungtynės nulems Lituanicos komandos padėtį. Eagles ir pralaimėjimo atveju dar turės progos atsigręžti likusiose rungtynėse prieš Jets.

Rungtynės į Buffalo Grove yra pasamdytas autobusas. Didesnė palyda šį kartą, labiau negu bet kada, laukiama. Norintieji vykti į rungtynes kviečiami rezervuoti vietas klube, 2614 W. 69 St. Iš čia ir autobusas išvyks sekmadienį 10 val. 41 min. Rungtynės 1 val.

J.J.

ANGLŲ KOMANDOSE PILNA SKOTŲ

Anglų futbolo klubų komandose nėra svetima tautiųjų trenerių, kitaip negu kituose kraštuose. Viena iš priežasčių dalinai kalbos sunkumai. Dėl to anglų komandos turi daugybę škotų trenerių. Iš anglų 92 klubų komandų, padalintų į keturias divizijas, yra net 19 škotų trenerių — menedžerių, o škotų žaidėjų net 211.

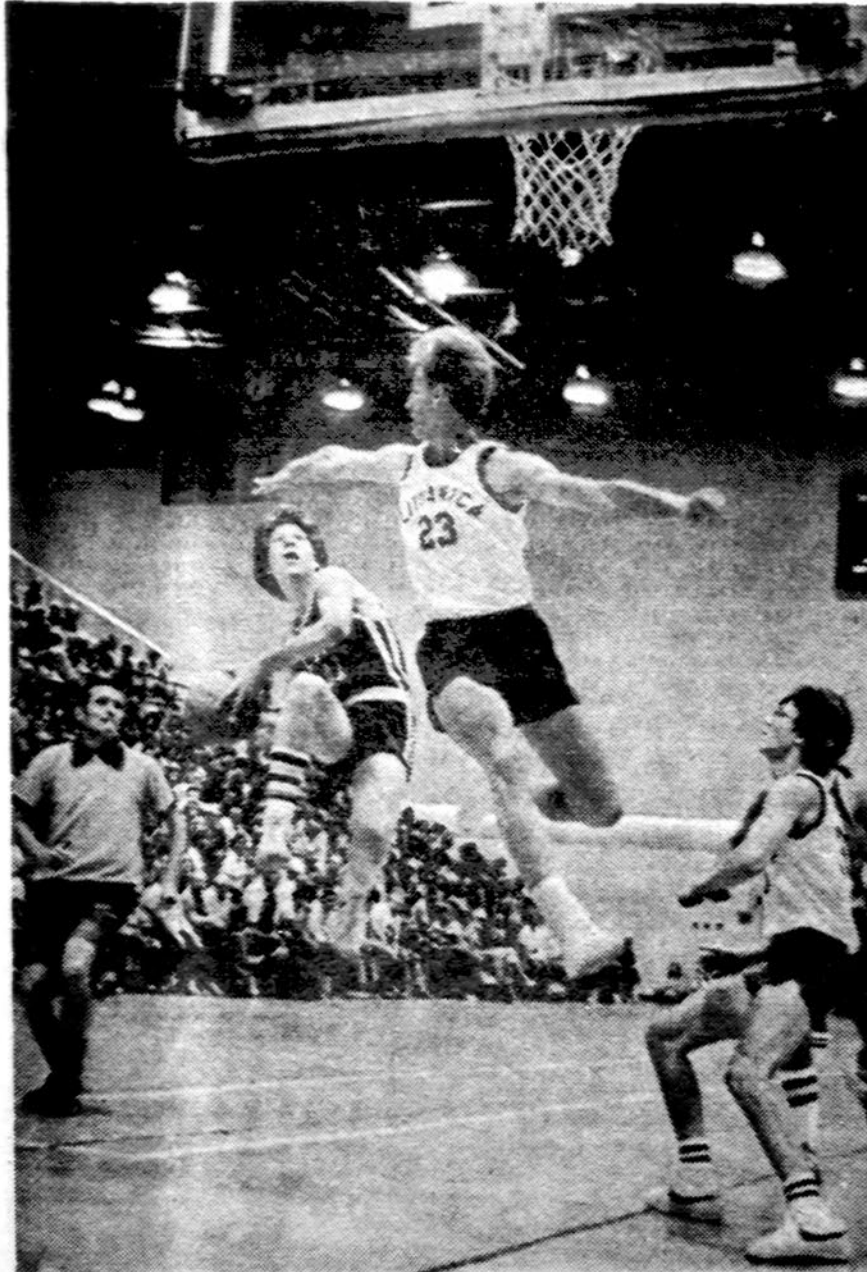
SCHIAFFINO APIE ARGENTINĄ

Juan Schiaffino, buvęs Urugvajaus futbolo žvaigždė ir 1950 m. Pasaulinių pirmenybių dalyvis, kur jo (Urugvajaus) rinktinė iškėlė finalinėse favoritą Braziliją 2-0, nėra labai gerus nuomones apie dabartinį Pasaulio meistrą Argentinos rinktinę. Jis pareiškė: "Argentiniečiams labiausiai pavyko todėl, kad jie žaidė savame krašte. Europoje niekada jie nebūtų laimėję, nes jų rinktinė nėra ypač geras vietas".

100 MILIJONŲ ŽIŪROVŲ V. VOKIETIJOJE

Statistika rodo, kad V. Vokietijos aukščiausia Bundes lyga gali atšvesti naują rekordą: nuo pirmosios jų žaidimo dienos (Bundes lygos), 1963 m. rugpjūčio 24 d. iki paskutinio šeštadienio net 100 milijonų žiūrovų suplaukė į vokiečių stadionus. Jie išleido apie 325 milijonus dolerių už bilietus, kurie buvo išparduoti 34 lygos klubuose. Iki šiol buvo sužais-tos 4521 rungtynės, tai reiškia, kad vidurkis buvo apie 22,000 žiūrovų kiekvienoms rungtynėms.

— Ispanija. Čia įvyks pasaulio futbolo pirmenybės 1982 me

Momentas iš Toronto žaidinių jaunų baigmės tarp New Yorko LAK ir Chicago's Lituanicos

Nuotr. J. Grigaičio

tais, ir organizacija oficialiai buvo pradėta karališku įstatymu, kuriuo organizacinio komiteto pirmininku buvo paskirtas buvęs Real Madrido viceprez. Raimondo Sabora. Jo pirmieji žodžiai buvo, kad tos pirmenybės 1982 metais bus svarbesnės negu bet kokie politiniai įvykiai.

Patys darbai prasidės po FIFA posėdžių Šveicarijoje ir po FIFA prezidento J. Havelange apsilankymo Barcelonoje. Pagrindinė problema, atrodė, būtų finalinių varžybų dalyvių skaičius. Iki šiol būdavo 16, bet bendram pasaulio futbolo lygiui smarkiai pakilus, numatoma 24 komandos. Tačiau Ispanija turi bėdos su pakankamai dideliais stadionais ir tiek komandų patalpimu. 16 Ispanijos miestų jau pareiškė norą, kad juose vyktų rungtynės. Pagrindiniai miestai, žinoma, bus Madridas ir Barcelona, tačiau stiprūs kandidatai yra Valencija, Bilbao ir Sevilija.

Vyt. Krikščiūnas

STALO TENISAS

Montrealyje įvyko stalo teniso turnyras, į kurį buvo pakviesti 12 Kanados vyrų ir moterų. Dalyvavo net 3 lietuvaitės. Kanados meistrė M. Domonkos nepralaimėjo nei vienerių rungtynių ir laimėjo pirmą vietą. Antroje liko G. Hsu su dviem pralaimėjimais. 3. G. Nešukaitytė, 4. B. Plučaitė, 5. S. Kavalierov, 6 E. Sabaliauskaitė ir t. t. Sekantis panašus turnyras numatomas kitą pavasarį.

Prieš sausio mėn. Kanada išrinko savo vyrų ir moterų rinktinę, kuri dalyvaus pasaulio pirmenybėse Šiaurinėje Korėjoje.

SOPHIE BARCUS RADIO SEMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA. Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto. Telef. 434-2413 1490 A. M. 7159 S. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir t.t.
Važiujamos kėdės, remental ir kt., pirkti ar nuomoti.
Nemokamai sukeičiame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4%
Savings Account

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4%

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

ESLIC

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates \$33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo kvestą, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	35.00	18.00	13.00
Kanadoje	37.00	19.00	15.00
Užsienyje	37.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisyti nesiunčia. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatkauso. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Bent viena lietuvaite tikrai turėtų patekti.

Šių metų Toronto ir apylinkių stalo teniso lygoje, kaip ir ankščiau, dalyvaus Toronto Vycio klubas su keliomis komandomis. Taip pat lauktinas dažnesnis pasirodymas ir dr. Algio Saunoriaus, kuris Ontario stalo teniso veikloje įnešė daug

gyvumo savo įdomiu žaidimu ir patyrimu. J. Nešukaitis

TINKLINIS

Italijoje vykstančios pasaulio vyrų pirmenybės eina į galą. Dalyvavo 24 komandos ir pusfinalius pasiekė Sov. Sąjunga, P. Korėja, Kuba ir Italija. Senojo stalo teniso veikloje įnešė daug

(Nukelta į 5 psl.).

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia skambint 374-8004
Pirma ligitonius pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 8 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val. Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670.
Rezid. tel. WALbrook 5-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus.

Ofis. tel. 735-4477; rez. 246-2839

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago Tel. 489-4441

Dr. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0739
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išklyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 39th Street
Val.: pirmad., antr

KITATAUČIŲ VEIKLOS PAVYZDYS

Prof. dr. A. Štomas, kalbėdamas Toronte, papasakojo, kaip lietuvius suerzino okupantų pareiškimas, būk Kalanta buvo psichiškai nesveikas. Norėdamas tai paneigti, kitas jaunuolis viešai susidėjo Varėnoje, prieš tai aplankęs gydytoją ir gavęs pažymėjimą, kad yra sveikas. Giliai prisimintinas ir kitas faktas: partizanas J. Gimbutas, kalintas Sibiro lageriuose 25 metus, vėliau dar papildomai buvo nubaustas 5 m. kalėjimo. Jis buvo žiauriai tardomas, mušamas. Siekta jį įjungti į šnipinėjimą. Naujų Metų išvakarėse, kai kaliniai buvo suvaryti į baraką sale, J. Gimbutas išėjęs priekinė prabalo: "Kas šiame popieriuje parašyta, mano krauju parašyta. Aš, Justas Gimbutas, pareiškiu, kad jokios traukos nepalaušiu mano ištikimybės Jėzui Kristui ir Lietuvai". Jis tuojuo buvo suimtas, sumuštas ir įmestas karcerin pusei metų. Šiuos faktus paskelbė "Nėrėšis Žiburiai" spalio 5 d., nr. 40.

Tai kančios ir kraujo balsas mus, išeivius lietuvių ipareigoja visas jėgas sutelkti vieningai kovai prieš okupanto priespaudą. Kai net mirties nebijodami pavertieji mūsų didieji patriotai šaukia Lietuvai laisvės, būti mirtina tautinė nuodėmė savo jėgas tirpdyti tarpusavyje grumtynėse, kai reikia visas pastangas telkti akcijai prieš pavergejus. Tai ypač svarbu dabar, kai ne tik kruvina priespauda tėvynėje, bet kai prasideda ir medžioklės naujų aukų tarp išeivijos lietuvių.

Daug ko galėtume pasimokyti iš kitų ryžtingų, kad ir ne visada mums draugiškų tautų. Štai, po to kai buvo parodytas lietuviams nedraugingas "Holocaust" filmas, JAV žydai paruošė specialų 16 pusl. mašinėlę tekstą mokytojų, kad jie klasėse testų aiškinimus apie nacių vykdytą žydų naikinimą. Ši leidinių finansavo Bruner fundacija, o parūpino vadinama Anti - Defamation League of B'nai B'rith, pavesdama leidinį paruošti Evanstono aukšt. mokyklos mokytojai Ann L. Nick. Čia aiškinama, kodėl reikia pamokų metu kalbėti apie Holocaustą, informuojama apie padėtį Hitlerio Vokietijoje, antisemitizmą Europoje, žydų naikinimo vyksmą. Ragindama Holocaustą klausimą kelti ne tik istorijos, bet ir sociologijos bei filosofijos pamokose, įtraukiant ir studentus ne vien moksleivius, bet net ir jų tėvus. Pažymima, kad iš tos Anti - Defamation League paprašius, duos ir daugiau medžiagos. Siūloma, šiam klausimui mokykloje skirti 4-5 dienas. Duodama tų pamokų programa ir planas, kaip ir šio klausimo studijavimą įtraukti moksleivių iniciatyvą.

Toliau —siūlomi pusvalandžio spalvoti filmai apie koncentracijos stovyklas nacių laikais, numatoma moksleivių namų darbas medžiaga, siūloma į klases pasikviesti buvusius koncentracijos lagerių kalinius žydus, išlikusius gyvus. Šmulkiai išdėrta tokių Holocausto pamokų eiga, nužymint kokius tekstus skaityti (pvz. Anne Frank dienoraščio ištraukas), kokius filmus rodyti. Įtrauktas net ir supažindinimas su amerikiečių nusikal-

timais My Lai vietovėje bei informavimas apie "Ugandos Hitlerį" Idi Aminą, tačiau visiškai nutylima apie Sovietų Sąjungos masinius žudymus, masines deportacijas. Šiaip lietuvių atžvilgiu tame Nick leidinio tekste nusikalstamų punktų nėra. Paruošti net diskusijoms klausimai. Siūloma suvaidinti Nuerenbergo teismų eigą. Mokytojams pasiūloma spausdinių, kurių sąrašas užima net pusantro mašinėlės rašyto puslapio.

Savo idėjoms skleist, ypač ryšius su Hitlerio siautėjimu ir izraelitų naikinimu, žydai mokytojams siūlo net penkis filmus, o yra paruošę net ir daug daugiau. Žydai paruošė audio-visual medžiagą, patefono plokštelių, brošiūrų. Sudaryta net ir 14 min. filmas apie vieno vadinamo nacių kriminalistinio Boleslovo Maistakosio teismą Mineoloje, Long Island.

Paširodo žydai ne tik paruošę gausiai filmų, lengvai visiems prieinamų, bet sukūrę ir trejetą kasečių, išspausdinę keletą paskaitų Holocausto klausimu, paruošę žemėlapius.

Čia suminėtieji dalykai yra tik daugiausia liečiantieji žydų naikinimą, šiaip gi savo tautos reikalus populiarinti žydai turi milžiniškas bibliotekas, gerai organizuotus štabus, daugybę vaizdinių, dabar išsivysčiusią priespaudą, nes medžiagos. Kovodami prieš slepią žydus Sovietų Sąjungoje, jie yra įtraukę daugybę įtakingų žmonių iš kitų tautų ir iš kitų tikybų. Pvz. jie yra sudarę vadinamą National Interreligious Task Force on Soviet Jewry, kurį egzektuotų direktorė seselė vienuolė Ann Gillen. Jai buvo sudarytos sąlygos net vykti į Belgiją ir kitus centrus keliant žydų patiriamas nuoskaudas Sovietų Sąjungoje. Ši Task Force leidžia savo biuletenius, kur randama vietos iškelti ir lietuvių katalikų kenčiamą priespaudą Sovietų okupacijoje.

Kaip plačiai žydai yra suorganizavę savo akciją, galima nujausti prisimenant, kad jie jau yra sudarę šiuos veiklos centrus: National Conference on Soviet Jewry, National Jewish Community Relations Advisory Council, Union of Councils for Soviet Jews, Student Struggle for Soviet Jewry, taigi ir kovos sukurį prieš žydų priespaudą Sovietų Sąjungoje stengiamasi įtraukti visus sluoksnius, neišskiriant ir studentijos, tam turint specialų centrą.

Tuos visus dalykus suminėme, kad pabrėžtume, kaip dar daug ko trūksta mūsų veikime, kaip dar daug mums reikia pasitempti lyginant su kitais. Mūsų jėgos ribotos. Už tat, neremkime ir nepalaikykime tų institucijų, kurios kovoja prieš tokį pat patriotą lietuvių, o ne prieš okupantą. Mūsų tauta kenčia istorijoje nepagirdėtą priespaudą. Dabar atėjo valanda, kai nė vienas lietuvis neturi pasilikti abejingas tautos tragedijai, neturi pasilikti nuosėdai stovinčio stebėtojo vaidmenį, neturi teisės drumsti laisvės siekiančių gretų, nes reikia mobilizuoti visas savo jėgas ir mums prielankių svetimųjų pastangas tiesiant keliu mūsų tautai ir laisvę. J. Pr.

NAURU SALOS GYVENTOJŲ MIGLOTA ATEITIS

Ramiamajame vandenyne yra mažytė Nauru sala, joje įsikūrusi miniatiūrinė Neru valstybėlė. Siemet (1978 m.) švenčia savo nepriklausomybės dešimtmetį. Saloje gyvena virš 6,5 tūkstančių žmonių. Iš jų 4 tūkst. tanchiai yra vietiniai gyventojai polineziečiai ir 2,5 tūkst. svetimsčiai.

Pagrindinis Nauru salos gyventojų turas - fosforitų kildai, iš kurių susideda beveik

visa sala. Kadangi apie 1990 m. jie bus išsemti, pagal Nauru konstituciją dalis pajamų, gaunamų iš fosforitų eksporto, atidedama salos gyventojams išlaikyti po 2000 metų. Gyventojų ateitis užtikrinta, bet kas bus su sala. Dalis gyventojų numato išsikelti iš salos kitur, tačiau dauguma planuoja savo ateitį kitaip. Išeksplotavus fosforitus, ir jų vietą manoma atsisveiti gero dirvožemio, paversiant Nauru salą atogrąžų sodu ir gyventi iš turizmo pajamų. Jm

LIETUVOS LAISVĖS KOVOTOJAS

Apie Šarūno Žukausko darbus ir veiklą

1974 m. kovo 5 d. Vilniuje sovietinio teismo nuteistas paskutinio kurso medicinos studentas Š. Žukauskas pagal LTSR BK 68 str. šešeriais metais griežto režimo lagerin ir šiuo metu baigia atlikti bausmę. Jo dabartinis adresas: Moskva, ucr. 5110 (-VS, SS SR, Permskaja obl., 61'23, Čukovskij r., pos. Kučino učezd. VS 389) 36, Šarūnas Žukauskas.

Gimė 1950 m. Kaune. Labai gerai mokėsi vietoje aukštesniojo mokykloje, kurio baigęs tęsė mokslą Kauno Medicinos institute. Čia taip pat buvo vienas geriausių studentų ir suėmimo metais turėjo baigti medicinos mokslus, įsigyti diplomą ir pradėti gydytojo darbą. Neblogai išmoko anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas. Priklausė komjaunūlių organizacijai ir buvo veiklus jaunimo gretose.

Prieš rusinimą

Tačiau anksti Šarūnas pastebėjo planingą lietuvių moksleivių rusinimą mokyklose ir visas okupantų rusų neteisėbų mūsų tautai, vietos gyventojams. Jo nuotaikos atsirado pasipriešinimo atėjūnams jausmas. Tęsdamas mokslus jis patyrė, kad rusai draudžia jaunimui pažinti gimtosios Lietuvos praeitį ir neleidžia informuotis apie įvykius tiek krašte, tiek užsienyje. Jis ryžosi pagal savo jėgas bei sąžinę kovoti dėl savo tautos laisvės prieš rusų vykdomą priespaudą ir tuo būdu atsidūrė disidentų sąjūdyje. Vieno kolegos buvo išduotas, suimtas ir kaltinamas priešsovietine propaganda ir priešsovietinės organizacijos kūrimu pagal RSFSR BK 70 ir 72 str.

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos II t. duomenimis Šarūno Žukausko ir kitų tuo metu suimtųjų veikla reikšėsi:

1. Pogrindinės organizacijos, siekiančios informuoti visuomenę apie nusikalstamą tarybų valdžios veiklą lietuvių tautos atžvilgiu, įkūrimas: buvo priimama priesaika, renkamas nario mokesčiai. 2. Platinimas atsisaukimų Vasario 16-sios proga.

3. Pogrindžio leidinio "Naujas Varpas" ruošimas.

4. Draudžiamos literatūros laikymas ir platinimas.

5. S. Kudirkos šeimos rėmimas pinigais. (130 psl.).

Kalba teisme

Š. Žukausko nusiteikimas ir drąsa išryškėjo paskutinėje jo kalboje 1974 m. kovo mėn. pradžioje sovietiniame teisme Vilniuje:

"... kalba truko apie valandą. Jis sakėsi nesąs socialistinės santvarkos priešas, tačiau manęs, kad tarybų valdžia nesanti liaudies valdžia, nes ji atneša okupacijos keliu. 1918 metų "revoliucija" Lietuvoje kilusi ne liaudies masėse, o buvusi paruošta Maskvoje ir iš ten Raudonosios armijos atnešta į Lietuvą, kartu su Kapsuku ir Angariečiu. Jų valdžioje vyravo lenkai, rusai ir žydai, kurie su nepriklausomybės ištroškusia Lietuvos liaudimi neturėjo nieko bendro. Lietuviai organizavę savanorių kariuomenę dėl to, kad išgintų iš Lietuvos naujus okupantus — bolševikus. Toliau Žukauskas paminėjo 1939 m. Ribbentropo — Molotovo pakartą dėl Pabaltijo padalinimo. Taigi ir 1940 metų Tarybų valdžia Lietuvoje buvo atnešta Raudonosios armijos. Tariamasis revoliucijos ar revoliucinės situacijos Lietuvoje yra ne kas kita, kaip šlykštus melas. 1940 m. buvo vykdomi suėmimai ir trėmimai, o pokario metais dar baisesni: teroras, išbuožinimai, "žaliukai", "stribai", masinės tremtys, pareikalavusios 300.000 žmonių aukų. O kur suėmimai, kalėjimai, lageriai, įvairios represijos, nekaltųjų šaudymas, "Stalino kultas"! Po karo žmonės į Sibirą buvo vežami ne kaliniais, bet nacionaliniais motyvais. Dar ir dabar yra žmonių, neturinčių teisės grįžti į Tėvynę. Tai baisi žala Lietuvai. Iki šių dienų pasiūlyta rusiškasis šovinizmas, varoma nutautinimo politika. Rusams Lietuvoje suteikiamos kuro kas geresnės sąlygos negu lietuviams. Rusų tautybės gyventojų didėjimas Lietuvoje aiškinamas darbininkų trūkumu, tuo tarpu Lietuvoje gyventojai verbuojami į Kasachstaną ir kt. Tarybų Sąjungos vietos. Šitaip vykdoma kolonizacija. Rusijos imperija tebėra tautų kalėjimu. Visos pasaulio tautos kovoja už laisvę, visos pažangios jėgos jas palaiko. Tad

kuo mes, lietuviai, blogesni už kitus?

Ne teismas, o susidorojimas

Žukauskas savo veiklos nelaiko nusikalstamu prieš liaudį ar tautą ir neprašo sušvelninti bausmės, o tik reikalauja jį paleisti. Jis kreipiasi į teismą:

—Čia ne teismas, o susidorojimas... Kodėl jis užduras? Ar iš tikrųjų teismas bijo, kad įnirš žmonės jo nesudraskytų. Bijote jūs — "susirinkę dėl trupinio aukso, gardsaus valgio šaukšto" (V. Kudirka)... Nors iš vardo esate lietuviai, tačiau neveltui liudiate išmintis sako: savas šuo skaudžia kanda...

Žukauskas savo kalbą užbaigė V. Mykolaičio — Putino žodžiais: — Prieš mus spaudžia geležinė ranka, tačiau brangiausias žodis — laisvė. (LKBK II t., 135 — 137 psl.).

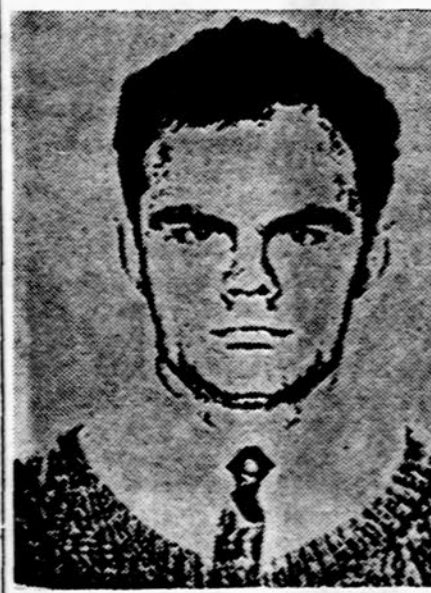
Kai tik Šarūnas buvo suimtas, jo motina, praktikuojanti advokatė Birutė Stulgytė — Žukauskienė neteko darbo.

Dabar Š. Žukauskas atlieka bausmę Permės griežto režimo lageryje kartu su Petru Plumpa — Pluira ir Sergejumi Kovaliovu. (LKBK IV t., 147 psl.). Jis jau atsidėjęs ketverių metų iš šešerių metų bausmės. Vos 28 metų amžiaus yra blogos sveikatos ir reikalingas nuolatinės geros priežiūros. Jo motinos giminės bandė rasti jį Amerikos laisvės Šarūnui, juos gavo atgal be jokio paaiškinimo.

Šarūnas Žukauskas jokio baudžiamojo nusikaltimo neatliko, jis sovietinio teismo nubaustas vien už savo politinius įsitikinimus ir nėra jokios vilties, kad jam išėjęs iš lagerio jis nebūs toliau KGB persekiojamas. Buvusių politinių kalinių pavyzdžiai rodo, kad jų likimas sovietinėje santvarkoje pasibaisėtinas. Todėl būtų gera, kad apleidęs bausių rusų lagerį Šarūnas galėtų atvykti laisvąjį Amerikon giminių bei artimųjų globon. Jo likimu turėtų daugiau susirūpinti lietuvių išeivija, mūsų veiksniai, organizacijos ir pavieniai geros valios tautiečiai. Ypač savo kolegą studentą Šarūną niekad neturėtų pamiršti gausi išeivijos lietuvių studentija, jaunimo organizacijos

—ateitininkai, skautai, šviesiečiai — santariečiai, varpininkai. Gelbėjime laisvės kovotojų Šarūną Žukauską.

B. K.

Šarūnas Žukauskas

TOKIA YRA POLITIKA IR VEIDMAINYSTĖ

Vieni kalbama, kitaip daroma

Diplomatija ir hipokrizija dažnai sunku atskirti viena nuo kitos. Tai galioja net toms diplomatijos formoms, kurios neva remiasi morale ir žmoniškumu.

Diplomatija Websterio žodyne tarp kitko aptariama kaip meniškas būdas laimėti, nesukeliant priešiško. Hipokrizija ten pat aptariama kaip menas ar praktika nuduoti tokį, kokiui nesama, rodyti jausmus, kurių neįsivaizduojama, taigi sukurta gerumo simuliacija. Šie elementai dažnai naudojami valstybinių ir kitų viešųjų reikalų tvarkyme, tad galime įsivaizduoti, kokia mišrai nėra tai, ką vadiname politika.

Kalbėdami, sakysim, apie Sovietų politiką Lietuvos atžvilgiu, per daug šios rūšies sunkumų neturime, nes Sovietų politika yra gana gramzdžiška, todėl, palyginti, aiški, nežūrint kokią propagandą jie naudoja priedangai.

Sunkiau vertinti amerikiečių politiką Lietuvos atžvilgiu. Pavišiuje ji atrodo tiesi ir žmoniška. Kartojami okupacijos nepripažinimo pareiškimai. Patiriamas daugybė draugiškumo. Vis dėlto kai kurie veiksmai kalba kitaip. Vienas ryškiausių atvejų yra Helsinkio aktas ir su juo susiję aukštųjų amerikiečių pareigūnų pareiškimai. Mūsų patčių komentarai dėl jų išreiškė beveik priešingas pozicijas. Vieni mato, kad esame parduoti, nurašyti. Kiti žiūrinėjame akto tekstus ir randame eilę suktų frazių ir vingių, paliekančių užtenkamai neaiškumo visokiems aiškinimams. Reikia manyti, kad taip padaryta sąmoningai. Beveik visada nepolitiniai aktai ir jų aiškinimai turi lemiamą reikšmę, o ne gyvenimo realybę. Tai realybei geriau suprasti turime prieš akis ne tik pačius faktus, bet ir daugiau ar mažiau autoritetingus pasisakymus tų asmenų, kurie įtakoją, o gal ir apsprendė amerikiečių pozicijas.

Štai amerikiečių užsienio politikos buvusių pareigūnų Averell W. Harriman, George F. Kennan, George W. Ball memuarai ir argumentacija daug ką nušviečia kitaip, negu buvome linkę matyti ar nematyti. Jie visi pripažįsta Sovietus jėga, turinčią pagrindinę reikšmę amerikiečių pasaulinėje politikoje. Su ja tenka bendradarbiauti bendrųjų interesų ribose ir rasti būdus sugyventi.

Šiuo atžvilgiu ypač ryškūs yra George W. Ball, vieno buvusių prezidentų Kennedy ir Johnson užsienio politikos architekto, pasisakymai. Knygoje The Discipline of Power (1968, Little, Brown — Co.) jis pripažįsta pirmą amerikiečių pažiūrą: "Mes

amerikiečiai sunkiai galėjome tikėti, kad neįmanoma taikiai gyventi su Maskva, nežūrint bausių gaudų, ateinančių iš Rytų Europos, kuriuos mes buvome linkę laikyti normaliomis didžiojo ir kruvinojo konflikto pasekmėmis" (260 p.).

"Sulaikymo doktrina rėmėsi prielaida, kad mes pripažįstame Sovietų įtakos sferą, atžymėtą raudonosios armijos jėga, įskaitant ir tai, kad, kiek tai liečia mus, Maskva gali elgtis su automatiškai už geležinės uždangos daugiau ar mažiau kaip jai patinka" (299 p.).

"Tai buvo mūsų politikos praktiškos gairės visą laiką, nežūrint išlaisvinimo panegyrikų. Kaip rinkimui šūkis tai galėjo būti graži muzika kai kurioms mažumų grupėms, tačiau tai buvo apgaulinga" (299 p.).

Visą pokario laiką "mes buvome kalti, kalbėdami vienaip ir veikdami kitaip" (301 p.).

Kas čia cituota, žinoma, nieko naujo objektyviam stebėtoji, nors labai liūdina. Tik geriau galima suprasti, dėl ko mūsų laisvės reikalai tarptautine prasme vis nė kiek negerėja.

Kartu negalima sakyti, kad amerikiečių viešieji šnekalai ir gesčiai visai neturėtų vertės ir reikšmės Lietuvos laisvės ateičiai. Visgi oficialus angažavimasis egzistuoja, tik jis nėra realus veiksnys ir viltis šiuo metu.

Jonas Valantiejus.

UGNIKALNIŲ PAVOJUS

Prancūzijos spauda neseniai pateikė duomenų apie žmonių aukas, kurių pareikalavo žemės drebėjimai ir ugnikalnių išsiveržimai. Pavyzdžiui, 1920-1950 metais per žemės drebėjimus žuvo daugiau kaip 14 tūkstančių žmonių. 1951-1976 metais kasmet per žemės drebėjimus žūdavo vidutiniškai po 10 tūkstančių, o kitais skaičiavimais — net iki 30 tūkstančių žmonių.

Taigi, šiuo metu svarbiausias uždavinys surasti metodus, įgalinančius prognozuoti žemės drebėjimus. Šiuo metu prognozės dar labai neefektyvios. Kai kurie mokslininkai daro išvadą, kad 1990 metais dėl žemės drebėjimo bus galima žmones įspėti prieš 24 valandas.

Iš viso yra 380 veikiančių ugnikalnių, kurie gali sukelti pavojų. Dabar jau ekonomiškai realu iš anksto numatyti galimus ugnikalnių išsiveržimus.

Jm.

KOVA SU NUSIKALTĖLIAIS

Buv. Lietuvos kriminalinės policijos valdininko atsiminimai

STASYS TRINKA

Vedant kvotą paaiškėjo, kad nužudytos Poškenės vyras Petras, drauge su savo broliu Jonu, po tėvo mirties paveldėjo 20 ha ūkį. Kaimui skistantis į vienkiemius, jie paveldėtą žemę pasidalino pusiau. Petras pasilikto gyventi tėviškėje, o Jonas, išnuomavęs savo žemę kaimynui, persikėlė gyventi į kitą kaimą, pas pažįstamus asmenis. Petras buvo apie 30 metų amžiaus, aukšto ūgio, gražus vyras. Prieš du metus jis vedė vieno ūkininko dukrą, kilusią iš kaimyninio Kelmės valsčiaus ir gavo kelis tūkstančius litų pasogos. Jo žmona buvo žemo ūgio, stora, išblyškusi veido ir grožio nepasižymėjo. Ji turėjo neįstokėjusią seserį, kuri buvo apie 20 metų amžiaus, aukšto ūgio ir graži mergina. Ji dažnai atvažiuodavo aplankyti savo išteikėjusią seserį ir, pabuvusi apie savaitę laiko, grįždavo pas savo tėvus.

Prieš įvykusią žmogžudystę Petras Poškus savo žmonai pasakė, kad važiuosias į jos tėviškę parsivežti gyvuliams pašaro, nes artėjant pavasariui jo mažai būtų. Be to, pasakė, kad nori atsiimti iš suvejo drabužių, kuriuos buvo davęs pasiūti. Jam arkliai išvažiuavęs, namuose liko jo žmona, su apie vienu metų amžiaus vaiku ir tarnaitė.

Žmona su vaiku miegojo gryčioje, o tarnaitė ant namo gale — seklyčioje. Apie 5 valandą ryto tarnaitė iškirdo, kad gryčioje vaikas labai verkia ir ilgą laiką jo niekas nenuramina. Atsikėlus ir nuėjusi į gryčią

pažiūrėti kas su juo atsitiko pamatė, kad jos šeimininkė gulio lovoje perkirsta galva, visa aptaškyta krauju. Šalia jos lovos lojė gulio ir verkė, aptaškytas motinos krauju, jos apie vienu metų amžiaus vaikas. Apie įvykusią žmogžudystę pranešė kaimynui, o jis Siluvos policijai.

Klausinėjamas Poškenės vyras papasakojo, kad prieš porą savaitių jis pardavęs arklį, už kurį gavo 500 litų ir tuos pinigus atidavęs savo žmonai, kad ji juos pasave laikytų. Pagal jo parodymą, jo žmona tuos pinigus laikė savo lovoje padėjusi po pagalve. Kadangi jo kaimynai žinojo, kad jis pardavęs arklį, tai kuris nors iš jų, sužinojęs, kad jo nėra namuose, atėjęs nužudė jo žmoną ir paėmęs laikomus po pagalve pinigus. Kai jo paklausiau, ar jis po nužudymo žmonos patikrino, ar žudikas tikrai iš jo žmonos pagalvės paėmė pinigus, atsakė, kad ne. Kai aš pakėlęs pagalvę ir šieniką, pradėjau tikrinti, ar ten nėra paslėpti pinigai, jis man pasakė, kad aš be reikalo ten jų ieškau, nes, jei žudikas nužudė jo žmoną, tai ir pinigus paėmė. Kai aš priėjęs prie rūbams pakabinti spintos pradėjau tikrinti ar ten nėra paslėpti pinigai, jis man pasakė, kad ten jų nėra, nei, jei plėšik kas nužudė jo žmoną, tai ir pinigus pasiėmė. Toks jo aiškinimas man sukėlė įtarimą, kad ši žmogžudystė buvo padaryta su jo žinia.

Toliau klausinėjamas jis papasakojo, kad važiuodamas į žmonos tėviškę buvo sustojęs pas gyvenantį tame pačiame kaime mažąžemį Viciakauską, kuris už žmogžudystę jau buvo teismo bausias. 3 metams kalėjimo. Su juo išgėręs pusbonkį degtinės ir pasikalbėjęs apie įvairius ūkiškus reikalus, nuvažiavęs į žmonos tėviškę. Minėtas Viciakauskas buvo apie 40 metų amžiaus, apie 6 pėdų ūgio ir stambaus kūno sudėjimo. Man kilo įtarimas, kad Poškus galėjo pasamdyti Viciakauską, kad nužudytų jo žmoną, ir kad nekiltų įtarimas, kad jis pats nužudė savo žmoną, tyčia išvažiavo į savo žmonos tėviškę.

Klausinėjamas Viciakauskas save kaltu nužodyme

Poškenės neprisipažino ir papasakojo, kad tą vakarą, kada buvo nužudyta Poškenė, jis buvo nuėjęs į esantį netoli Šienlaukio geležinkelio stoties restoraną, kuriame su pažįstamais girtavęs iki 5 val. ryto, o po to grįžęs į savo namus. Klausinėjama liudininkai, kurie tą vakarą buvo tame restorane, papasakojo, kad Viciakauskas tikrai tą vakarą buvo restorane iki 10 valandos vakaro, kuriame su jais išgėręs kelis stiklinukų degtinės. Apie 10 valandą jis iš restorano buvo pasišalinęs ir į jį grįžo tik apie 1 valandą nakties. Kadangi nuo Šienlaukio geležinkelio stoties, einant vieškeliu, kuris eina aplink pelkes ir mišką iki Poškaus namų buvo apie 7 kilometrus, o neįinant tiesiog per mišką, paprastu keliu, buvo tik 3 kilometrai, tai buvo aišku, kad Viciakauskas, eidamas tiesiog per mišką, galėjo per tą laikotarpį, pasišalinęs iš restorano, nuėiti ir nužudyti Poškenę ir vėl sugrįžti į restoraną. Paklaustas Viciakauskas, kur jis tuo metu buvęs, pasakė, kad būdamas girtas išėjęs iš restorano ir miegojęs keletą valandų patvoryje. Išsimeigojęs vėl sugrįžęs į restoraną. Toks jo aiškinimas buvo nepatikimas, nes jis būdamas toks diktas vyras, nuo išgertų kelių stiklinukų degtinės negalėjo taip pasigerti, kad reikėtų miegoti patvoryje. Tačiau konkrečių įrodymų, kad jis nužudė Poškenę, nebuvo, todėl reikėjo laukti iki bus surinkta daugiau žinių jo kaltės įrodymai.

Klausinėjamas Petro Poškaus brolis Jonas papasakojo, kad tą vakarą, kada buvo nužudyta jo brolio žmona, jis apie 10 valandą buvo nuėjęs pas savo brolių Petrą pasikalbėti apie įvairius ūkiškus reikalus, bet iš jo žmonos sužinojęs, kad jo brolis yra išvykęs į jos tėviškę parvežti gyvuliams pašarą, iš brolio namų išėjęs į savo namus. Iš to buvo aišku, kad Poškenė buvo nužudyta vėliau — po 10 valandos vakaro.

(Bus daugiau)

LIETUVISKOS ŠALPOS KELIAS

Clevelande veikia 145 Balso skyrius. Dabartinis skyriaus pirmininkas yra Edvardas Steponavičius. Dabartinė valdyba sudaro iš 7 asmenų, o revizijos komisija iš 3. Posėdyje dalyvavo ir vienintelė į Balso direktorius išrinkta clevelandietė Ona Jokūbaitienė. Posėdis vyko Lietuvių namų repeticijoje salėje. Pirm. Vaclovas Steponavičius, tose pareigose jau virš 3 metų, trumpai painformavo apie bendrą veiklą. Labai kuklus savo pranešime, kvietė pavienius valdybos narius asmeniškai pareikšti savo mintis ir darbo vaisius paremti statistiniais faktais. Išdėstė Vytautas Jokūbaitis, valdyboje jau daugiau 6 metų, pateikė įdomią statistiką. Clevelande vidutiniai kasmet Balfui aukoja 250-300 asmenų, kurių aukos vidurkis esąs maždaug 10 dol. Surenkama apie 4-5,000 dol. V. Jokūbaitis valdybos energijai priskiria nuopelną, kad gautas 13,000 dol. vertės palikimas ir gausus aukotojų skaičius, be kurių geros valios darbas būtų neįmanomas.

Valdybos narys Antanas Styra, vienas iš naujesnių skyriaus valdybos darbuotojų, visada rėmęs Balso veiklą ir ne kartą keičias su aukų sąrašais. Balso veiklą remia visuomenė. Aukotojams turi tekti pirmoji padėka.

Edvardas Stepas, dabartinis revizijos komisijos pirm., yra vienas iš seniausių skyriaus darbuotojų, buvęs Balso direktorius ir pirmas Clevelando jungtinės valdybos pirm. 1966 m. Jis gyvai pasigenda Balso darbuotojų tarpe inteligentijos ir jaunesnės kartos. Jam darosi liūdna, matant susirinkimuose 20-25 asmenis. Tačiau jis džiaugiasi, kad paskutiniiais metais aukotojai pasirodė dosnesni. Aukų padidėjo geros ir energingos vadovybės dėka. Edvardas Stepas su pasididžiavimu konstatuoja faktą, kad pavykę lietuvius Clevelande pripažinti aukoti per paštą. Pasiskaidžius po priemonių, sunku buvo automobiliu asmeniškai rinkti aukas. Pačioje pradžioje buvo gautas vos 4 proc. paštu, o paskutiniuoju metu virš 40 proc. siunčia aukas per paštą. Paminėtina, kad Edvardas Stepas jubiliejiniam leidiniui paruošė ir suredagavo dokumentinę medžiagą apie Balso veiklą Clevelande.

Revizijos komisijos narys Stasys Astrauskas pareiškė, kad viską iki šiol rado tvarkoje. Posėdyje pasigenda trečio revizijos komisijos nario Vlado Cyvo. Tačiau dalyvavo Juozas Cyvas, nors tokios pat pavardės savininkas, bet net ne giminaitis. Balso veikloje dalyvauja virš 30 metų, savo veiklą pradėjęs New Amsterdame, N.Y., dar prieš apsigyvenimą Clevelande 1958 metais.

Juozas Kubiliūnas, vicepirmininkas spaudos ir informacijos reikalams, Balso tradiciniams vajams rūpestingai paruošė dirvą. Į Balso veiklą jis įsijungė tik pasiekęs Amerikos krantus, apsigyvendamas Paterson, N.Y., ir buvo pirmas lietuvis — tremtinys (DP atstovas) seimo atstovas. 1952 metais į Clevelandą atsikėlęs su savo šeima, uoliai dirbo šalpos darbą ir toliau.

Vicepirmininkas Bronius Gražulis, žinomas Clevelando filantropas, organizuoti šalpos veiklai yra natūraliai linkęs. Valdyboje būdamas apie 3 metus, jis yra pasiryžęs atiduoti savo duoklę artimui — pasidaruoti kitų naudai organizacijos ribose.

Sekretorė Antanina Puškorūtė, savo pareigose jau nuo 1966 metų, yra seniausia (ne amžiumi) valdybos narė. Šalia uolaus ir daug laiko reikalaujančio administracinio darbo, ji stipriai išgyvena tai, kad Lietuvos okupantai visokiausiomis priemonėmis šmeižia Balso darbą.

Posėdyje taip pat dalyvavo Ona Jokūbaitienė, šiuo metu vienintelė Balso direktorė iš Clevelando, išrinkta Bostone įvykusiam sieme ir einanti centro valdybos vicepirmininkės pareigas. Ji priklauso Clevelando tautybių centrui, kuris dažnokai pasinaudoja Balso paslaugomis.

Visų valdybos narių nuotaikos giedrios. Visi nusistatę galimai daugiau pasidaruoti, kad metinis rudens vajus praeitų su pasisekimu, pasiekiant galimai didesni skaičių aukotojų. Visi be išimties tvirtina, kad tokia efektinga Balso veikla priklauso grynai nuo aukotojų, savo pastangų nevertinančių, o dirbančių labdaro darbą iš idejos.

Tebūnie dosni ranka, rašant čekį. Pagalvokime, kokia būtų mūsų padėtis šiuo metu gyvenant Sibire, ar grįžus į gimtąją pastogę, negauti leidimo gyventi, dirbti. Viena nereikalinga pramoga, viena sumažinta prabangos išlaidų kaip nors anapus vandenyno ar net ir visiškai arti mūsų gali reikšti skirtumą tarp bado ir egzistencijos, tarp gyvybės ir mirties, tarp visiško nusiminimo ir vilties spindulio. Ne užmirškime tu, kuriems nėra taip gera, kaip mums.

Aur. Balašaitienė

SENATORIUS KENNEDY CLEVELANDE

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Spalio 17 d. (antradienį) Clevelande lankysis sen. Ted Kennedy ir dalyvaus keliuose demokratų partijos rinkiminių renginiuose.

5 val. po pietų Kennedy susitiks su Clevelando gausia tautinių grupių kolonija — jų atstovais. Susitikimas įvyks Slovėnų salėje, St. Clair Avenue. Senatorius kalbės sveikatos draudimo klausimais ir kt. Įėjimas nemokamas ir lietuviai kviečiami.

Šių metų Clevelando Balso valdyba. Sėdi: Juozas Kubiliūnas — vicepirm. spaudai ir informacijai, Ona Jokūbaitienė — direktorė ir centro valdybos narė, Vaclovas Steponavičius — pirm., Antanina Puškorūtė — sek., Edvardas Stepas — rev. kom. pirm. Stovi: Bronius Gražulis — vicepirm., Vytautas Jokūbaitis — išd., Antanas Styra — valdybos narys, Stasys Astrauskas — rev. kom. narys, Juozas Cyvas — valdybos narys. Trūksta — Vlado Cyvo, rev. kom. nario

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

LAIŠKAS

IŠJUNGTI ATBULINIUS BĖGIUS

Iš spaudos pranešimų žinome, kad LB ir ALT atstovai tarėsi dėl bendradarbiavimo bei nesutarimų išlyginimo. Jiems susitikus ir išsiaiškinus yra pasiektas seniai lauktas susitarimas organizacinių ryšių palaikymo ir veiklos derinimo klausimais. Toks susitarimas esąs jau patvirtintas JAV LB krašto valdybos. Dabar laukiama, kad tą patį padarys ir ALT, vadovaujantis organizacine patirtimi ir išmintimi.

Suprantama, kad susitarus, sėkmingam bendradarbiavimui reikia apšvarinti kelią — pašalinėti įstrigusius kliūtis ir praskaidrinti atmosferą. Būtų gerai, kad ALT atsisakytų nuo „Naujiųjų“ demagogijos ir LB reorganizatorių, nors jie ir nėra formaliai ALT padalinys. Dėl menkų priežasčių užsikarščiavę reorganizatoriai galėtų atvesti ir pagaltoti, kur eina ir kam patarnauja. Jiems yra visos durys atviros į LB greitas be jokių sąlygų ir derybų pozityviam darbui. Juk dabar beprasmė ir beviltiškas laiko gaišinimas, kankinimasis besikiečiant, nuolat kartojant LB ir jos veikėjų nuodėmes, nieko gero neduoda, o tik kenkia sau ir kitiems. Šitokie padėtyje atsidūrę, kad labai patriotiškai nusiteikę geriausias vaistas yra išmintis ir gera valia.

Atsigręžimas veidu į LB ir organizavimas visų pozityvių pasimi susirinkime kuo gausiau dalyvauti.

7 val. vak. Convention Center Democratic Steercoast Kennedy pasakys pagrindinę kalbą. Bilietų galima gauti skambinant Cuyahoga apskritys Lietuvių Demokratų pirminkui Jonui Nasvyčiui jo biznio adresu: 481-1604 (Nasvytis Enterprises). Bilieto kaina 12 dol. Būti prasminga, kad lietuviai demokratų ir čia pasirodytų kaip stipri grupė

(ak)

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Illinois gyventojai pridėkite 20 centų mokesčiams.

Užsakymus siųsti:

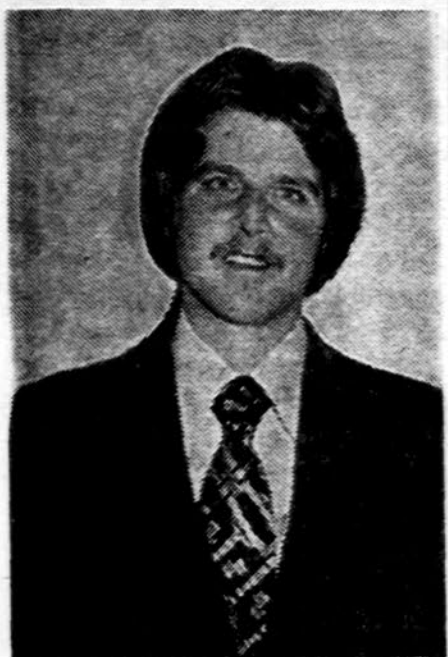
RIMAS KASPUTIS — DIPLOMUOTAS MUZIKAS

Rimas Kasputis yra vienas iš nedaugelio, kuris baigė muzikos mokslus Oaklando universitete ir įsigijo bakalaureato laipsnį. Iš Rimo tikėtis yra pagrindo, nes jis nuo pat vaikystės buvo ir iki šios dienos tebėra aktyvus ir produktyvus Detroito kolonijos muzikinėje veikloje.

Iš pat vaikystės pamėgo akordeoną ir ilgą laiką lankė studiją. Yra daug kartų dalyvavęs talentų konkursuose amerikiečių pasirodymuose ir juose yra laimėjęs pirmąsias vietas už akordeono solo. Lituainistinėje mokykloje mokyklos choro dainas palydėdavo

baigė rugsėjo 17 d. ir dabar dirba Gibraltar pradžios mokykloje kaip muzikos mokytojas.

Lietuvių muzikinėje veikloje verta paminėti, kad Rimas Kasputis buvo daugelio Mokytojų studijų Dainavoje tautinių šokių akordeonistų ir keletą kartų buvo dainavimo mokytoju. Šalia savo tiesioginio darbo Rimas veda orkestrą "Romantiką", su kuriuo dažnai pasirodo Detroito lietuvių parengimuose, įtraukdamas į šokių muzikos repertuarą ir lietuviškos muzikos. Rimas taip pat vargonininkauja Detroito Sv. Antano lietuvių bažnyčioje ir dažnai akordeonu palydi mergaičių choro ir vokalinio ansamblio dainas. Jaunam muzikui linkėtina nepalstamai siekti ir tobulėti plačių galimybių muzikos meno pasaulyje. S. Slizys

R. Kasputis

akordeonu ir kiek vėliau buvo pirmasis akordeonistas Detroito Jaunimo choro orkestre. Jau daug metų, kai groja tautiniams šokiams ir IV-toje Dainų šventėje dalyvavo akordeonų orkestre, kuris palydėjo lituanistinių mokyklų jungtinio choro dainas.

Baigęs aukštesniąją mokyklą studijoms pasirinko muziką kaip pagrindinį dalyką, atlikdamas praktiką universiteto pučiamųjų orkestre ir vesdamas Henry Ford II aukštesniojoje mokykloje orkestrą. Pagrindinio instrumento trompetės pamokas lankė pas New Yorko garsojį pedagogą instrumentalistą Carmine Caruso. Universiteta

SPORTO APŽVALGA

(Atkeita iš 2 pusl.)

sacingas buvo pasaulio meistrų ir Montrealio olimpiados laimėtojo Lenkijos pralaimėjimas Pietų Korėjai ir Kubai. Nepaprasta pažanga P. Korėjos ir Kubos, tačiau didžiausia staigmena yra Italijos pasirodymas. Su jau garantuota 4-ta vieta jau ir Vak. Europos komandos skverbiasi į pirmųjų eiles.

RANKINIS

Vilnius. Po didžiulio tarptautinio krepšinio turnyro čia nesenai įvyko nemažesnio masto moterų rankinio turnyras. Dalyvavo net 4 paskutinių pasaulio pirmenybių geriausios komandos be Lietuvos ir Jugoslavijos. Lietuvos rinktinė pasirodė gana puikiai, duodama gerą kovą visoms rinktinėms. Ji pralaimi čekoslovakijai 15-17. Ju goslavijai 17-19 ir Sov. Sąjungai 24-20. Tačiau laimi tik prieš Daniją 15-10. Komandos išsiriavo taip po to, kai finalinėse rungtynėse Rytų Vokietijai įveikė Sov. Sąjungą 25-23: 1. R. Vokietija, 2. Sov. Sąjunga, 3. Jugoslavija, 4. Čekoslovakija, 5. Lietuva ir 6. Danija.

Lenkija. Čia viešėjo Kauno Granito rankinio komanda ir laimėjo Gdynėje 36-26 ir 33-26. Kiek sunkiau įveikė Olsteiną 31-25. Iš čia tiesiai vyko į Za-parožę, kur šiuo metu vyksta sąjungos paskutinio rato pirmenybės. Kol kas Granitas laimėjo vienerias rungtynes ir stovi 5-je vietoje.

PALAI DOTAS A. A. JONAS EVANS

A. A. Jonas Evans

Spalio 11 d., a. a. Jonas Evans (Ivanauskas) buvo iškilmingai palaidotas iš Svč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčios. Jis mirė praėjusią savaitę, po ilgos ligos.

Sermenų dienomis labai daug jo bičiulių lankė populiarią Chicago laidotuvių direktorių. Laidotuvių išvakarėse atsiseikimas tikrai buvo iškilmingas ir ilga eilė draugijų ir įstaigų atstovų tarė atsiseikimo žodžius. Ilgos eilės automobilių lydėjo velionį į bažnyčią ir į Sv. Kazimiero Lietuvių kapines.

Sv. Mišias ir laidotuvių apeigas atliko parapijos klebonas, kun. Antanas Zakarauskas. Dalyvavo J. E. Vyskupas V. Brizgys ir eilė kitų apylinkės kunigų.

Velionis buvo veiklus laidotuvių direktorius. Taigi daug atsilankė jo šermyse, dalyvavo laidotuviuose, įvertindami, kad gyvas būdamas netingėjo dalyvauti daugelyje organizacijų.

Praėjusio sausio 21 dieną jis atšventė 61 metų amžiaus sukaktį, kada jį pagerbė didelė grupė bičiulių. Tuo pačiu laiku jis minėjo savo 40 metų profesinio darbo sukaktį, kaip laidotuvių direktorius.

Antrojo Pasaulinio karo metu jam teko tarnauti JAV laivyno Pacifiko salose. Po karo jis atsikėlė pilnai laidotuvių direktoriaus pareigoms. Iš pradžių dirbo įvairiose įstaigose, vėliau prisidėjo prie Mažeikos laidotuvių įstaigos. Jis perėmė Marquette Parko įstaigą ir savo darbštumu ir nuoširdžiu tarnavimu lietuvių visuomeniškame gyvenime susirado daug bičiulių.

Reikia paminėti tik mažą dalyką organizacijų, kurioms jis dirbo. Parapijos žmonės jam labai rūpėjo, nes jis vadovavo

šv. Vardo draugijai, buvo parapijos komiteto narys, pirminkas, Lietuvos Vyčių Illinois, Indianos valstijų apygardos pirminkas, Don Varno posto uolus narys; pasiūlė sudaryti vėliavų alėjas lietuvių kapinėse. Taipgi jis rado laiko būti Chicago Altos nariu. Jo mėgiamiausi darbai visuomenės tarpe Chicagoje buvo ruošimas įvairių pagerbtųjų nuspelnsiems darbuotojams.

A. a. Jonas Evans paliko dideliam nuliūdime dukterį Joyce Pallionis, jos vyrą Jurgį ir marčią; sūnų Joną ir jo žmoną Cindy ir Stanley ir jo žmoną Carol; 7 vaikaičius, brolių Char-

ley, seseris Matildą Lamont, jos vyrą Jack ir Betty Bakutis ir jos vyrą Rick.

Su jo mirtimi Chicago lietuvių visuomenė prarado didelį, nuoširdų ir dosnų darbuotoją, kuris daug savo jėgų ir turto paaukojo lietuviams. Paskutinis ir gal svarbiausias jo pasiaukojimas buvo atliktas šv. Kryžiaus ligoninės naudai. Jis visada padėdavo savo artimui ir organizacijoms. Visi galėjo tikėtis jo nuoširdžios paramos. Buvo malonu matyti, kad tiek daug visuomenės atstovų velionį įvertino už visus gailėstingus darbus, atliktus Chicago lietuvių naudai.

Kun. P. P. Činikas

Trejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

KOTRYNA KAMARAUSKIENĖ

Dideliam skausmą prabėgo treji metai, kai negailėstinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą motiną, kurios netekome 1975 m. spalio 16 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekada neužmiršime. Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Jos brangų atminimą minint, trejų metų mirties sukakties proga už jos vėg bus atšaukiamos šv. Mišios spalio 15 d., sekmadienį, 10 val. ryto šv. Kryžiaus bažnyčioje, pirmadienį, 7 val. ryto Aušros Vartų bažnyčioje, ir visose parapijose Michigan valstijoje, kur sūnus a. a. Vincentas Kamarauskas tarnavo.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Kotrynos vėg.

"Palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje! Jie išsisi ramybės, nes jų darbai juos seka."

Nuliūdusios: dukterys Patricia ir Seselė M. Patrice, kazimierietė

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Negailėstinga mirtis 1975 m. spalio 18 d. nutraukė DANTŲ GYDYTOJOS

A. + A.

ROZĖS TIJONINENĖS - PAURYTĖS

šį žemišką gyvenimą, palikdama giliame liūdesyje vyrą JONĄ ir kitus artimuosius.

Labai greitai bėga laikas, todėl taip neseniai buvo mūsų tarpe, o štai jau trys metai kai išsklaido amžinybėn, kur susitiko — sūnų Vytautą, tėvus, brolius, seserį ir kitas anksčiau išsklaidusius palaidota šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Gi mes, likusieji, stūnčiame savo maldas prašydami mirusiųjų Dievo gailėstingumo, o apturėjusi dangaus malonę užtar mus pas Visagalią, kad numirę gailėstingai susitiktų ir gyvenime amžinuoju gyvenimu Viešpatyje.

Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 15 dieną, 10 valandą, bus atšaukiamos šv. Mišios už mirusios sielą. Prašoma artimųjų ir pažįstamų prisiminti ir bendroje maldoje dalyvauti.

J. TJONAS

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonui DIDŽ. GERB. PREL. D. A. MOZERIUI, jo seseriai

A. + A. GERTRUDAI SALACK mirus, gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

L.B. Brighton Parko Apylinkės Valdyba ir Nariai

A. + A.

JOHN G. EVANS, Sr., mirus,

jo SŪNUMS, DUKROMS ir kitiems artimiesiems bei visiems giminiams nuoširdžiai užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

A. + A. VYTAUTUI KUDŽMAI

mirus, žmoną GENOVAITĘ, seseris ELENĄ, ALBINĄ ir ONĄ, brolių AUGUSTINĄ, su šeimomis giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Irena ir Jonas Kloriai

La Habra, Calif.

DRAUGAS, penktadienis, 1978 m. spalio mėn. 13 d.

5

A. + A.

URSULA (Julia) KRAUJALIS

GAILIOTE

Gyveno Cicero, Illinois.
Mirė spalio 11 d., 1978, 12:05 val. popiet.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 77 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukterė Marcella Rada, žentas George, giminės, draugai ir pažįstami.
Velionė buvo našlė a. a. Kazimiero ir motina mirusių dukters a. a. Isabel.
Kūnas pašarvotas Petkaus koplyčioje, 1410 S. 50 Avenue, Cicero.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 14 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Duktė ir žentas.

Laid. direkt. Donald A. Petkus, tel. 476-2345

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

Savanorio ir Kontražvalgybininko Atsiminimai

Tai Lietuvos žvalgybos ir kontražvalgybos paslaptys kurias aprašo J. DEMERECKIS savo knygoje.

Kaina minkštais viršeliais \$4.00, kietais \$5.00

Gaunama —

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

APLINK MUS

× Amerikos Liet. Romos katalikų federacijos valdyba susirinko užvakar posėdžio marionų vienuolyno salėje prie "Draugo". Dalyvavo dr. J. Meškauskas, dr. J. B. Jerome, ses. Anna Marie Rakauskaitė, Roma Olšauskaitė, Saulius Kuprys ir kun. V. Rimšelis. Iš ne valdybos narių posėdyje dalyvavo Alicija Rūgūtė ir Ramunė Kubiliūtė. Buvo svarstomi ALRK seimo ir banketo klausimai. Tarybos posėdžiai bus lapkričio 24 d. Marijonų vienuolyno salėje, o seimas vyks Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje Brighton Parke lapkričio 25 d. Vakare 7:30 val. banketas. Po banketo bus šokiai, gros V. Beleskos orkestras. Bilietai į banketą po 10 dol., studentams po 8 dol.

× Dr. Kazys Bobelis iš St. Petersburg, Fla., atvyko į Chicago ir čia pasiliks iki Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, kuris įvyks spalio 21 d. Tautiniuose namuose.

× Lietuvių kalbos kursai St. Irenaus klebonijoje 78 Cherry St., Park Forest, Ill., vyksta kiekvieno pirmadienio vakarais nuo 8 val. iki 10 val. Kursų vadovas, mokytojas kun. Antanas Saulaitis, SJ. Kursų organizatorė Valerija Wolff, telef. 748-6433. Šiuo metu kursus lanko 18 asmenų, priimami ir nauji.

× Akademinių Skautų sąjūdžio narių iškilminga sueiga įvyks šį penktadienį, spalio 13 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro mažojoje salėje. Sueigos metu ASD ir Korp! Vytis spalvas gaus naujieji šių korporacijų nariai. Visi ASS nariai prašomi sueigoje dalyvauti. (pr.)

× Dail. Stasio Krasausko grafikos darbų paroda atidaryma šį penktadienį, spalio 13 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro galerijoje. Lankymo laikas šešt. ir sekm. 10-9 v. v., šio kiadieniai 7-9 v. v. Rengia Santara-Sviesa. (pr.)

× Toronto Moterų dainuojantis vienetas "Volungė" koncertuos Chicagoje spalio 29 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Jaunimo centre. "Volungė" yra gastroliausi po visą Šiaurės Ameriką ir pasižymi savo liaudies ir estradinėmis dainomis. Taip pat bus galima išgirsti sutartinę, kurios yra retai girdomos. Vieneto vadovė yra Dalia Viskontienė, o akompaniatorė Silvija Freimanienė, Ruošia P.L.J.S. Ryšių centras. (pr.)

× Šv. M. Marijos Gimimo Parap. Mokyklos Motinų klubas rengia namuose keptų pyragų išpardavimą spalio 14 ir 15 dienomis, tuoj po šv. Mišių. Bus šviežių "doughnuts" su kavute. Motinų klubas prašo visus atsilankyti ir paremti mokyklą. (pr.)

× Chicagos Anglijos - Britanijos lietuvių klubo tradicinis "Krintančių lapų" balius bus š. m. spalio 14 d., šeštadienį, Jaunimo centro kavinėje. Nuotaikinga programa, vaisės, turtingas dovanų paskirstymas ir šokiai Chižiko orkestrui grojant. Pradžią 7:30 val. vakaro. Auka 9 dol. Stalus užsisakyti ir pakvietimus įsigyti: J. Jokubka, tel. YA 7-5980 nuo 10 val. r. iki 7 val. vak. (pr.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbantis su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

× Apie generolą Povilą Plechavičių knyga jau išleista "Kario" leidyklos Brooklyne, N. Y. Pirmąją knygos dalį parašė Petras Jurgėla, II dalį redagavo rašytojas Paulius Jurkus. Jis ir viršelį suprojektavo. Pateikta daug idomios medžiagos apie šį Lietuvos laisvės kovotoją, kurios gera dalis ligi šiol niekur nebuvo skelbtos. Viso 300 puslapių, daug iliustracijų, dailus spaudos darbas. Abudu bendraautorai atliko didelį darbą. Vienas šio leidinio egz. jau pasiekė "Draugą".

× "Mūsų žinios", lietuvių jėzuitų ir Jaunimo centro dvasiaitinis biuletenis, vasaros atostogoms pasibaigus, vėl leidžiamas. Spalio 8 d. išleistas ž. m. 10 (132) numeris. 24 pusl., gražiai iliustruotas. Redakcijoje dirbuojasi: kun. A. Saulaitis (redaktorius), D. Bruškutė, kun. V. Gutauskas, kun. A. Kezys, V. Polikaitis. Adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636

× Maironio kūriniai — Jūra ir Kastytis, Čičinskas buržuodami aktorius Alfas Brinkos Lietuvos sodybos parmonyje šį sekmadienį, nuo 2 val. po pietų. Bus ir užkandis. Visi laukiami.

× V. S. Lukoševičius, Itasca, Ill., parėmė mūsų spaudos darbą didesne auka. Ačiū.

Vilniaus dieną Chicagoje minint vainiką prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę Jaunimo centro sodyboje padeda Vilniaus k. liet. s-gos Chicagos skyriaus pirm. Juozas Lekas, Al. Vaičiulienė ir P. Grigaitienė. Nuotr. P. Malėtos

× Patys pirkėjai nustatė, kad Sylvania spalvota TV gerėnė už Zenith ir RCA. Visi daviniai pas Gradinšką, 2512 W. 47 St., 376-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-6. Sekm. ir treč. uždaryta. (sk.)

× Solistai Albina Giedraitienė, Dalia Kučėnienė, Margarita Morkienė, Jonas Vaznelis ir Michael Young giedos "Sv. Kazimiero Mišias" komp. Bruno Markaičio, SJ. kūrinių koncertuose Jaunimo centre lapkričio 4 ir 5 d. Bilietai Gifts International prekyboje. (pr.)

× A. a. Inž. Adolfo Trinkos 5 metų mirties sukaktį minint, šv. Mišios bus atnašaujamos sekmadienį, spalio 15 d., 11 val. ryto J. Jėzuitų koplyčioje. Artimieji ir draugai maloniai kviečiami dalyvauti. (pr.)

× Visų bendromis pastangomis surinksim 2-ą milijoną — stokime į Lietuvių fondo eiles. Įnašus siųsti į L. fondo raštinę 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Illinois 60629. (pr.)

Dr. Jur. Martynas Anyas

KOVA DĖL KLAIPĖDOS
ATSIMINIMAI

Spaudai paruošė Dr. M. G. Slavėnienė. Įvadą parašė Dr. Juozas Jakštas. Išleido Kultūrai Remti Draugija Chicagoje. Kieti viršeliai. 426 pusl. Kaina su persiuntimu \$10.91.

Užsakymus siųsti Draugas 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

Pamaldos tėvų jėzuitų koplyčioje Chicagoje, švenčiant Vilniaus dieną. Iš kairės: muz. J. Žilėvičius, J. Grankas, J. Tamulis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SKAITYMO IR DEKLAMAVIMO VARŽYBOS

Lapkričio 12 d., 2 val. p. p. tautiniuose namuose įvyks Chicagoje ir jos apylinkių lietuvių pradžios mokyklų varžybos, pradedant antruoju skyriumi. Varžybos bus pateiktos dailiam skaitymui ir deklamavimui tam parinktos ištraukos ir eilėraščiai. Ta medžiaga yra parinkta Mokytojų sąjungos valdybos ir išsuntinėta visų mokyklų vedėjams dar prieš mėnesį laiko. Kviečiame visas mokyklas varžybose dalyvauti. Laimėjusieji bus apdovanoti piniginiomis premijomis.

Pageidautina, kad atsilankytų kuo gausnė Chicagos visuomenė, nes po varžybų visi bus pavalinti kavute ir pyragais. Visus kviečia Mokytojų sąjungos valdyba. K.

× Tautinių šokių seminaras tautinių šokių mokytojams ir grupių instruktoriams ruošiamas Chicagoje š. m. lapkričio 23-26 dienomis Jaunimo centre. LB švietimo tarybos prašymu, seminarą rengia Liet. Tautinių šokių instituto vadovybė.

× "Southwest News-Herald" laikraštis spalio 12 d. laidoje įsidėjo platesnį reportažą apie sol. D. Kučėnienės koncertą Taiwane, straipsnį pailiustruodami solistės nuotrauka.

× Solistė Roma Mastienė spalio 22 d. vyks į Hamiltoną, Kanadą, kur ji atliks meninę programą lietuvių parapijos jubiliejui.

× Dr. Edvardas Leonas Bubnys (ne Jurgis Bubnys) — toks turėjo būti parašas po klise pr. ketvirtadienio "Draugo" 6 pusl. Už klaidą atsiprašome.

× Po du dolerių aukojų: Ant. Gilvydis, K. Grain, Kęstutis Zygas. Dekui.

× Gedulingos šv. Mišios už a. a. Emilijos Gepnerienės sėklą, vienerių metų mirties sukakties proga, bus laikomos spalio 15 d., sekmadienį, 8 val. ryto J. Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų bus šventinamas paminklas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kviečiame gimines ir draugus dalyvauti pamaldose ir paminklo šventinime. (pr.)

× Gedulingos šv. Mišios už a. a. Emilijos Gepnerienės sėklą, vienerių metų mirties sukakties proga, bus laikomos spalio 15 d., sekmadienį, 8 val. ryto J. Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų bus šventinamas paminklas Lietuvių Tautinėse kapinėse. Kviečiame gimines ir draugus dalyvauti pamaldose ir paminklo šventinime. (pr.)

Grupė ALIAS golfininkų prie aštuoniolikos pievelės

"SUKTINIS" ŠV. ŠEIMOS VILOJE

Spalio 1 buvo graži rudens diena. Mes išvažiuojame iš Chicago į Lemontą. Mūsų tautinių šokių grupė "Suktinis", vadovaujama Nijolės Pupienės, pasirodė Šventos Šeimos viloje, Lemonte. Šventos Šeimos vilos gyventojai yra gerokai pagyvenę. Mūsų pasirodymas buvo skirtingas, negu mes esame pripratę, bet buvo savotiškai įdomu. Mes pašokom penkis šokus. Visi penki buvo linksmi, gyvi, jaunystės šokiai. Žiūrovai buvo sužavėti, bent mums taip atrodė. Aš manau, kad jie pagalvojo, kaip gražu matyti jaunimą šokant su tokiu entuziazmu ir džiaugsmu. Šokiai šv. Šeimos vilos gyventojams tikrai atnešė didelį džiaugsmą.

Tikrai liūdna, kar yra tokių žmonių, kur neturi laiko ir kantrybės seniesiems. Išvyka mus privertė pagalvoti, koks gyvenimasis sunkus be šeimų ir be meilės.

Kristina Likanderytė
ALIAS RUDENS GOLFO ŽAIDYNĖS — PIKNIKAS

Spalio 1 d. Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos, Chicagos skyriaus nariai atvyko į "Woodridge" golfo laukus pasirungti dėl J. Evans pereinamosios taurės. Šią taurę atgabeno skyriaus pirmininkas, praeitų metų turnyro laimėtojas, Albinas Smolinskas. Jos papėdėje, dėl nežinomų priežasčių, nesimantė privirtintos plokštelės su išgravuotais praėjusių daug metų laimėtojų vardais. Narys, laimėjęs ją tris kartus iš eilės, arba penkis kartus su pertraukomis, pasiims savo nuosavybės. Atrodo, kad jau dabar yra keli laimėtojai, kurie turi savo pavardes išgravuotą bent du kartus.

Žaidynės prasidėjo 9 val. r. Vos saule persiritus per aukščiausią tašką dangų, dešimtoji golfininkų ketveriukė įvarė savo sviedinukus į aštuoniolikos skylę ir tuomet visas turnyras pasidarė istorija. Turnyro vadovai Jonas Talandis ir Albinas Smolinskas su Anatolijum Kazakevičium susėdo prie stalo

sąskaitų suvedimui, laimėtojų išaiškinimui ir dovanų paskirstymui. Tuo tarpu visi kiti dalyviai išvažiuojo į inž. Kęstučio Biskio sodybą, kur Jonas Martinus su vaišėmis ir dalyvių šeimos bei svečiai juos pasitiko su ant anglių keptais sumuštiniiais ir pasipūtusiomis dešrelėmis bei stalu apkrautu gairvinčiais gėrimais ir puotojančio alučio statine.

Neužilgo pasirodė pereinamoji taurė ir kitos dovanos laimėtojams. Jonas Talandis ir Albinas Smolinskas, vos spėję nuplauti šaltu gėrimu savo sumuštinius, vėl ėmėsi darbo išdalinti dovanas laimėtojams, kurie pasiskirstė vietomis taip: Inžinieriai — gross: 1 v. Jonas Kubilius — 76 smūgiai — pereinamosios taurės laimėtojas, 2 v. Albinas Smolinskas — 80, 3 v. Edvardas Lapas — 82. Inžinieriai — net (handicap arba forai): 1 v. Anatolijus Kazakevičius — 64 (85 gross), 2 v. Vytautas Kupcikevičius — 64 (94), 3 v. Jurgis Statkus — 64 (95).

Svečiai: 1 v. Leonas Traška — 62 (88), 2 v. Leonas Kalvaitis — 64 (93), 3 v. Juozas Baranauskas — 66 (96).

Moterys: 1 v. Janina Karazijienė — 62.

Arčiausiai prie vėliavėlės savo sviedinį primušė Alpha Urb. Arūnas Dagys numušė golfo sviedinuką toliausiai.

CHICAGOS ŽINIOS

FILMAI NEMOKAMAI

Kultūros centre, 78 E. Washington, Chicagoje, spalio 23-31 d. bus specialiai parinktų filmų tarptautinis festivalis. Filmų bus galima žiūrėti nemokamai.

ZOOLOGIJOS SODO DIREKTORIUS

Lincolno Parko zoologijos sodo direktorius dr. L. E. Fisher išvyko į Leipcigą, R. Vokietiją, kur dalyvaus zoologijos sodų direktorių konferencijoje.

SUSPROGO NAMAS

Grayslake priemiesty ketvirtadienį nuo prasiiverusių dujų susprogo ir sugriuvo medinis Cole šeimos namas. Gyventojai lengvai sužeisti.

MILJONINĖ PERVAŽA

Gubernatorius Thompson patvirtino žinią, kad Illinois valstija skirs savo dalį nutiesti pervą Central gatvėje, Chicagoje, kas kainuos apie 30 mil. dolerių.

147 MIL. TUNELIAMS

Net 147 mil. dol. nusprendė federalinis išdas skirti Chicagos ir artimų apylinkių tuneliams ir požeminiams rezervuarams ruošti, besistengiant miestą apsaugoti nuo potvynių.

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— Kun. Juozas Juknialis buvo išrinktas Milwaukee arkivyskupijos senatoriumi. Jis yra šv. Kotrynos parapijos vikaras.

— Buvusių ir dabartinių Šv. Trejybės liet. parapijos narių grupė Hartforde yra sutelkusi 30 tūkstančių dolerių stipendijoms katalikų mokyklai. Prel. Jono Amboto buvo įkurta prie parapijos aukštesnioji mokykla lietuviams. Dabar ta grupė sutelkė dvyliką stipendijų lietuvių kilmės studentams. Specialios stipendijos yra suteiktos Šv. Apaštalių seminarijai, Cromwell, prisiminti Jurgi Grišką, jau mirusį šios grupės pirmininką. Šiuo metu grupę vadovauja Charles M. Shimkus, sekretorius ir išdėstas yra William V. Chages ir vykdomas pirmininkas — Leonas C. Mazotas. Apie tai rašo Hartfordo, Conn., savaitraštis "The Catholic Transcript".

KANADOJE

— Montreale Akademini lietuvių sambūris Vinco Krėvės literatūros premiją paskyrė poetui Tomui Venclovai už

Dr. Antanas Balsys, Kanados LB Edmontono apylinkės pirmininkas.

Pranas Naris su 107 smūgiais gavo daugiausiai praktikos už tą pačią kainą ir buvo apdovanotas specialia dovana, Kęstučio Biskio specialiai išaugintu savo paties darže žaliu riešutu.

Atrodo, kad esant tokiam gražiam orui, dalyvių skaičius žaidynėse ir piknike galėjo būti žymiai didesnis. K.

poezijos rinkinį "98 eilėraščių", Premija, dalyvaujant autoriui, bus įteikta Aušros Vartų parapijos salėje š. m. lapkričio 4 d.

— Poetas Stasys Santvaras dalyvavo skautų šešiasdešimtmčio meninėje programoje Toronte. Poetas rengia naują poezijos rinkinį, kuriame bus išspausdinti retos formos keturi eilėraščių rubajatai. Svečias lankėsi Hamiltone pas buvusią savo mokinę E. Dauguvietę - Kudabienę, kur jam buvo surengtas priėmimas.

— Antanas Mažeika, JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos narys, laišku New Jersey išsiuntė "Colonial News" redakcijai, reaguojant į vietos B'nai B'rith Anti-Defamation League užmetimus, kad "naujas antisemitizmas" reiškiasi nesidomėjimu žydų klausimu. Pastebėjus, kad čia bandoma sukelti problemą, kurios nėra, ir stengiamasi visuomenei atimti JAV konstitucijos garantuotą teisę pasirinkti, kuo norima domėtis, A. Mažeika išklė klaidas esančias "Holocaust" filme ir svarbą dėmesį teikti Sovietų genocido aukoms, konkrečiai — Pabaltijo tautų žmonėms.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Sulaukė pensijos. Rugsėjo 9 d. ramovėnų pirmininkas K. Murauskas, pensijon išėjimo proga, surengė M. L. S. klube savo bičiuliams pobūvį. Dalyvavo apie 60 žmonių, kurie sunėdė daug gražių dovanų bei sveikintų.

— Svečiai iš Chicago. Spalio mėnesį Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis atvyksta iš Chicago į D. Britaniją. Su savo koncertais jie pasirodys Londone, Bradforde ir Nottinghamame. Koncertų pelnas bus skiriamas IV PL Jaunimo kongresui (1979 m. liepos mėn. Europoje) paremti. Nerija Linkevičiūtė pernai jau koncertavo Londone, Europos Lietuvių studijų savaitėje. Bernardas Prapuolenis D. Britanijoje pasirodys pirmą kartą.

OKUP. LIETUVOJE

— Pelkių Lietuvoje yra apie 40.000. Jos visos užima 414, 600 hektarų plotą. Geologiniai durpių ištekliai siekia 6890 mil. kubinių metrų arba 1,2 bil. tonų. Durpynai, kurių plotas didesnis kaip 100 hektarų ir durpių sluoksnis storesnis kaip 1 metras, vadinami pramoniniais ir jų yra 338; jie užima 174,800 ha plotą. Durpingiausi šilutės, Radviliškio, Varėnos, Rokiškio ir Vilniaus rajonai. Dabar kasmet Lietuvoje iškasama apie 3 milijonus tonų durpių, kurių apie 60 proc. sunaudojama žemės ūkyje kraigui ir trąšoms, kita dalis — kuru.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pogrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti viršeliai. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. Il. gyventojai prideda ekstra 20 ct. takų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje

JONAS NARBUTAS

Pirmoji dalis (1919—1936). Autoriaus leidinys 1978 m., 432 pusl. Kaina su persiuntimu 9,50 dol. Leidinyje sukelta įdomios Lietuvos sportinį gyvenimą liečiančios medžiagos ir daugybė nuotraukų.

Užsakymus siųsti: "Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Illinois gyventojai prideda extra 45 ct. takų.